

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
ในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

นางสาวกิตติยา นวลหิน

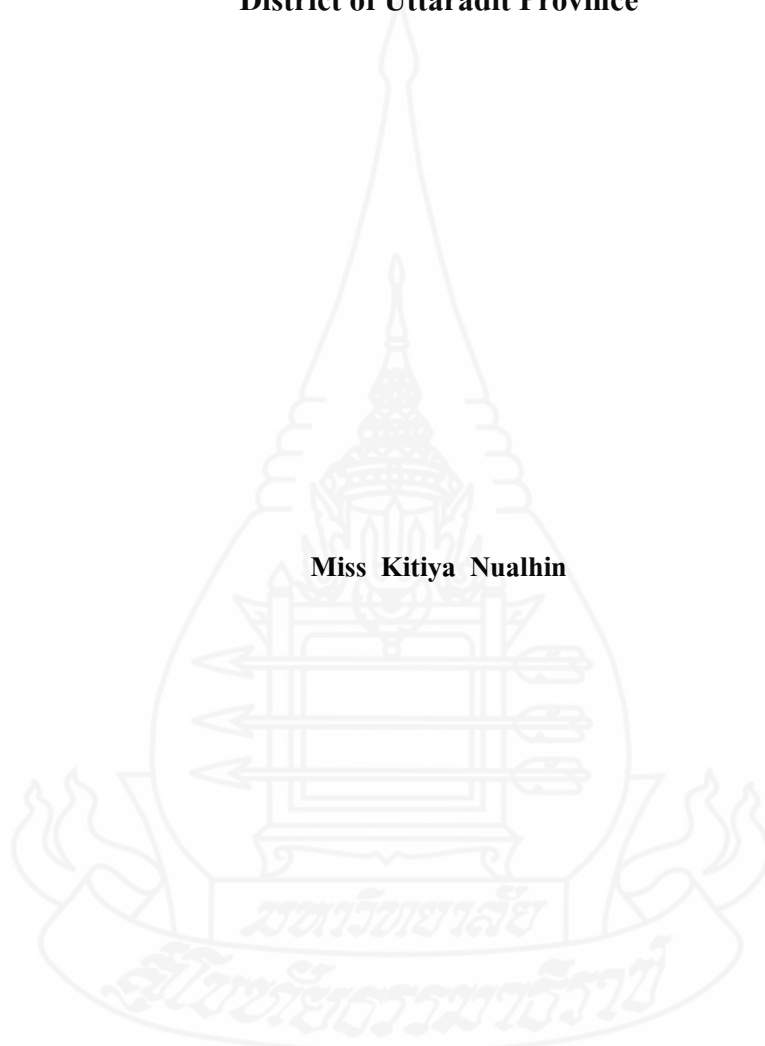

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

**Factors Relating to the Farmer Registration and Data Updating in Nam Pad
District of Uttaradit Province**

Miss Kitiya Nualhin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
ในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์

ชื่อและนามสกุล นางสาวกิตติยา นวลหิน

แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร

สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. สินีบุษ คุรุทเมือง แสนเสริม
2. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์สุกัญญา อธิปอนันต์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สินีบุษ คุรุทเมือง แสนเสริม)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

๒๖

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.สินีนาฏ คุรุทเมือง แสนเสริม รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน และนางสุกัญญา อธิปอนันต์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรีกษา ตรวจสอบแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะด้วยดีตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.พรชุลี นิลวิเศษ เป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนข้อมูลการวิจัยครั้งนี้จากคุณอำนาจ ปาลาศ เกษตรจังหวัด อุดรดิตต์ และคุณสมพร แสนมณี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ที่อนุเคราะห์ในการตรวจสอบเอกสารข้อมูล ตลอดจนเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำป่าดทุกท่านที่ให้อำนาจใจ ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณเฉลิมพล เขตบุรี เกษตรอำเภอมืองบึงกาฬ ที่ได้สนับสนุนและรับรองเพื่อเข้าศึกษา ตลอดจนเกษตรกรอำเภอน้ำป่าดที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณไพโรจน์ นวลหิน คุณบุญศรี นวลหิน คุณรัชฎา นวลหิน และเด็กชายอภิรักษ์ จันทพา ที่คอยห่วงใย ให้อำนาจใจและเป็นแรงใจสำคัญตลอดมา จนทำให้การวิจัยลุล่วงด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

กิตติยา นวลหิน

สิงหาคม 2557

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในอำเภอน้ำปาด
จังหวัดอุตรดิตถ์

ผู้วิจัย นางสาวกิตติยา นวลหิน รหัสนักศึกษา 2559001223 **ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
(ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ถิณีนุช คุรุทเมือง แสนเสริม
(2) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 2) การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 3) ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 4) ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 5) ปัญหา ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรที่การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 5,005 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรกว่าครึ่งเป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 51.31 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกองค์กรต่าง ๆ โดยกว่าสามในสี่เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. เกษตรกรกว่าครึ่งไม่มีตำแหน่งทางสังคม ส่วนมากเคยเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล ได้รับแหล่งข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่จากสื่อบุคคล มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.17 คน มีจำนวนแรงงานภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.25 คน เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา และทำไร่ มีพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรเฉลี่ย 21.97 ไร่ โดยลักษณะการถือครองส่วนใหญ่เป็นของครัวเรือน รายได้ในครัวเรือนทั้งหมดเฉลี่ย 144,687 บาท (2) ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3) ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4) ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (5) ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานภาคการเกษตร พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร รายได้ครัวเรือน การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยเกษตรกรมีปัญหามหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และหนึ่งในสี่ของเกษตรกรเสนอแนะว่า อยากให้มีการช่วยเหลือเกษตรกรจ่ายเงินให้เกษตรกรโดยตรงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางและอยากให้เกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินสามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลได้

คำสำคัญ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จังหวัดอุตรดิตถ์

Thesis title: Factors Relating to the Farmer Registration and Data Updating in Nam Pad District of Uttatadit Province

Researcher: Miss Kitiya Nualhin; **ID:** 2559001223; **Degree:** Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Dr. Sineenuch KhrutmuangSanserm, Associate Professor; (2) Bumpen Keowan, Associate Professor; **Academic year:** 2013

Abstract

The purposes of this research were to study 1) farmers' socio-economic factors in the participation in Farmer Record Registration and Data Updating, 2) the participation in Farmer Record Registration and Data Updating, 3) farmers' expectation towards benefit in the participation in Farmer Record Registration and Data Updating, 4) factors affecting opinion towards operation in the participation in Farmer Record Registration and Data Updating, 5) farmers' problems and suggestions for the participation in Farmer Record Registration and Data Updating.

The research population was a number of 5,005 registered farmers in Farmer Record Registration and Data Updating in Nam Pad District of Uttatadit Province. By using Taro Yamane formula with 0.05 error value, 370 samples were identified. Research instrument was interview form. Data obtained was analyzed by frequency distribution, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation and regression analysis.

Research results were as follows. (1) Over half of the farmers were male with their average age at 51.31 years. They completed primary education. Most of them joined membership in various organizations with over three-fourths were the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives customers. More than half of them were not appointed in any social position. Mostly, they received updated information from individual media. Their average number of household labor was 3.17 persons and the average number of agricultural labor was 2.25 persons. Rice-farming and horticulture were their main occupation having 21.97 rai as their own average occupied land. Their average total household income was 144,687 baht. (2) Overall opinion towards the participation in Farmer Record Registration and Data Updating was at high level. (3) Overall expectation towards benefit in the participation in Farmer Record Registration and Data Updating was at high level. (4) Overall farmers' opinion towards operation in the participation in Farmer Record Registration and Data Updating was at high level. (5) Factors affecting opinion towards operation in the participation in Farmer Record Registration and Data Updating included level of information obtained from various information sources, number of household members, number of agricultural labor, agricultural occupied area, household income, operation in the participation in Farmer Record Registration and Data Updating as well as farmers' expectation towards benefit in the participation in Farmer Record Registration and Data Updating which their overall problem was at low level. One-fourth of them suggested assistance be provided by direct payment instead of through middleman merchants. Those farmers who did not have land ownership sincerely wished they could be allowed to join the government projects.

Keywords: Factors Relating to Farmer Registration and Data Updating, Uttatadit Province

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง	7
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	9
การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	11
บริบทของอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์	23
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ตอนที่ 1 ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร	39
ตอนที่ 2 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	52
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	56
ตอนที่ 5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	64
ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร	78
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85
สรุปการวิจัย	85
อภิปรายผล	91
ข้อเสนอแนะ	98
บรรณานุกรม	100
ภาคผนวก	103
ก แบบสัมภาษณ์	104
ข รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิ	117
ค ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมภาษณ์	119
ประวัติผู้วิจัย	123

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร อำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์.....	23
ตารางที่ 2.2 แสดงการใช้ที่ดินของอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์.....	24
ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดของจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล.....	31
ตารางที่ 4.1 ปัจจัยทางด้านสังคมของเกษตรกร.....	40
ตารางที่ 4.2 ปัจจัยทางด้านสังคมของเกษตรกรในด้านระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจาก แหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ.....	43
ตารางที่ 4.3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร.....	44
ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรในด้านการเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร.....	48
ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรในด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร.....	49
ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกรในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน.....	50
ตารางที่ 4.7 สรุปความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร.....	52
ตารางที่ 4.8 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรในด้านการจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ.....	53
ตารางที่ 4.9 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรในด้านการจะได้รับการประโยชน์จากระบบฐานข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร.....	54
ตารางที่ 4.10 สรุปความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร.....	55
ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวเนื่องกับการดำเนินงานการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร.....	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.12	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	59
ตารางที่ 4.13	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	61
ตารางที่ 4.14	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	62
ตารางที่ 4.15	สรุปความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	63
ตารางที่ 4.16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน	66
ตารางที่ 4.17	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุ	67
ตารางที่ 4.18	การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	68
ตารางที่ 4.19	การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	70
ตารางที่ 4.20	การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	72
ตารางที่ 4.21	การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.22 สรุปความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	75
ตารางที่ 4.23 ระดับปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร	79
ตารางที่ 4.24 สรุประดับปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร	82
ตารางที่ 4.25 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	83

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ภาพที่ 2.1 แผนผังขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร.....	15
ภาพที่ 2.2 แผนที่อำเภอป่าด จังหวัดอุดรธานี.....	23

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรเพื่อจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรรายครัวเรือนให้สมบูรณ์ ถูกต้อง สำหรับใช้ในการดำเนินงานโครงการ มาตรการต่างๆ ของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ พัฒนางานด้านการเกษตร ตลอดจนเป็นฐานข้อมูลสำหรับตรวจสอบการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีเกิดภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยได้ดำเนินมาตั้งแต่ปี 2552 และปรับปรุงต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (กรมส่งเสริมการเกษตร 2552: 1)

โดยการดำเนินการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 921, 875 ไร่ พื้นที่ด้านการเกษตร จำนวน 104, 303 ไร่ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 11,110 ครัวเรือน โดยในปี 2552 มีครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับสำนักงานเกษตรอำเภอน้ำป่าด จำนวน 6,301 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 56.75 ของครัวเรือนทั้งหมด (แผนพัฒนาการเกษตรอำเภอน้ำป่าด: 12-13) นั้น

สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง ตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางานภาคการเกษตรของประเทศ ตลอดจนการให้บริการฐานข้อมูลแก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เนื่องจากในปัจจุบันความต้องการใช้ข้อมูลที่มีความละเอียดมากขึ้นในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการต่างๆ ของภาครัฐ รวมถึงสามารถใช้เป็นหลักฐานสำคัญของภาครัฐในการส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือเกษตรกร โดยในอำเภอน้ำป่าดมีเกษตรกรมาขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จำนวน 5,505 ครัวเรือน ตัดยอด ณ วันที่ 8 สิงหาคม 2556 คิดเป็นร้อยละ 79.43 ของครัวเรือนที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรเมื่อปี 2552 ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำป่าดได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรแจ้งพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรไม่ครบถ้วน ไม่แจ้งกิจกรรมการเกษตร จำนวนเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนไม่ครบตามเป้าหมาย อาจเนื่องมาจากความไม่เข้าใจของเกษตรกร ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้รับความคลาดเคลื่อน สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำป่าดจึงเน้นการ

ประชาสัมพันธ์โดยสื่อบุคคลเพื่อให้เกษตรกรเข้าใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นรายแปลง (สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำป่าด 2556: 8)

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้น เกษตรกรต้องเข้าใจ ขั้นตอน หลักเกณฑ์และเงื่อนไข วิธีการและเอกสารที่ใช้ในการขึ้นทะเบียน และระยะเวลาในการดำเนินงานตลอดจนเห็นถึงความสำคัญและสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ดังนั้นการศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์ จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อใช้ผลการวิจัยในครั้งนี้ให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรที่สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้อง และเป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ต่อไป

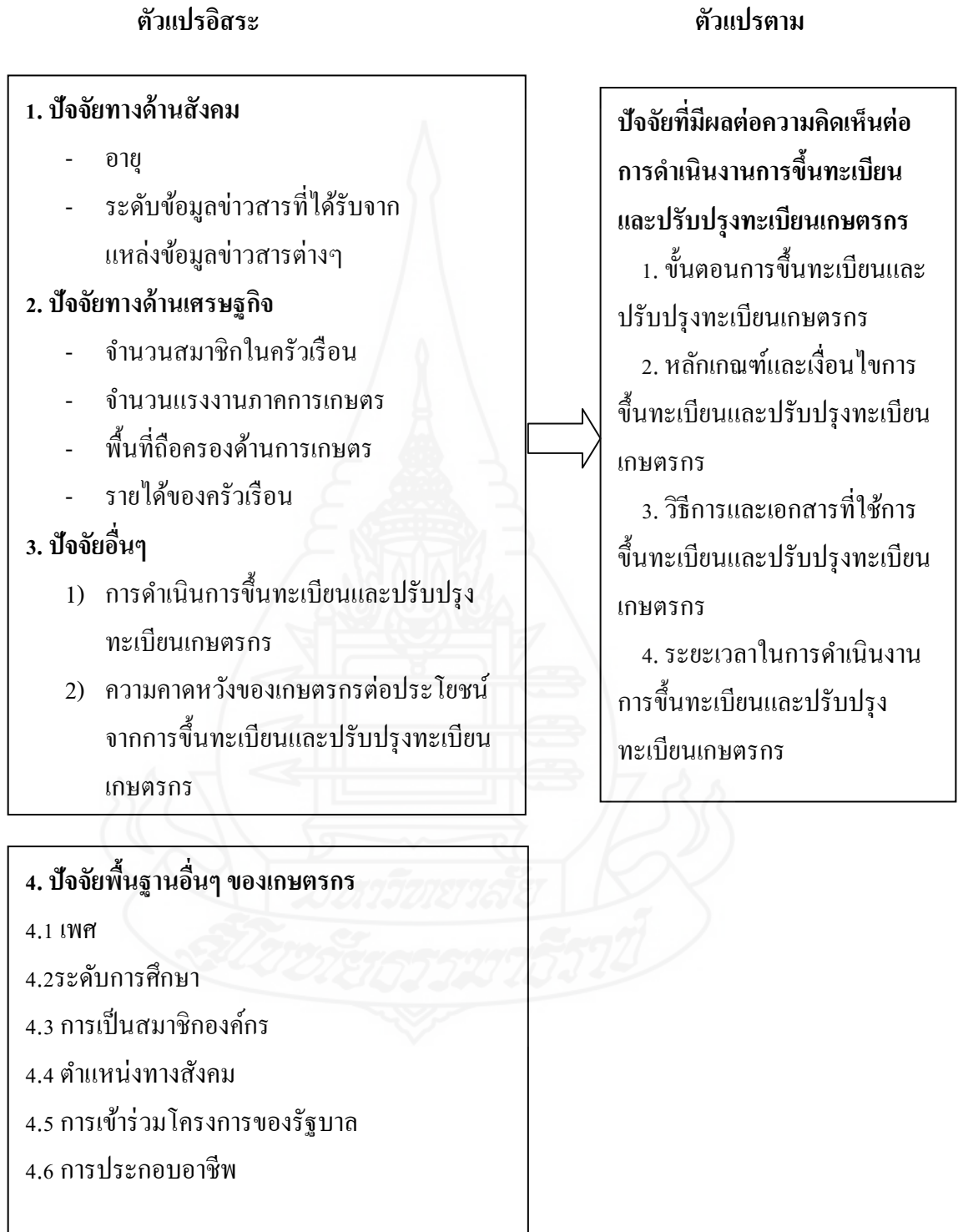
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์
- 2.2 เพื่อศึกษาการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์
- 2.3 เพื่อศึกษาความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์
- 2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์
- 2.5 เพื่อศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่างๆ

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ อายุ ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงาน พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร รายได้ของครัวเรือนและปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ แบ่งขอบเขตออกเป็น ขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านเวลา ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นการศึกษาเฉพาะเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์เท่านั้น

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ใน 4 ด้าน ได้แก่ ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร วิธีการและเอกสารที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5.3 ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ในระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน 2557

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 เกษตรกร หมายถึงเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ประกอบกิจกรรมการเกษตรและเป็นผู้รับผิดชอบหรือได้รับผลประโยชน์จากการประกอบกิจกรรมการเกษตรของครัวเรือน

6.2 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หมายถึง เกษตรกรที่ประกอบกิจกรรมการเกษตรที่เคยขึ้นและไม่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรกร นำเอกสาร หลักฐานมาขอเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

6.3 แบบทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) หมายถึงแบบคำร้องสำหรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง

6.4 สมุดทะเบียนเกษตรกร หมายถึง เอกสารที่ใช้แสดงสภาพภาพการเป็นเกษตรกรกรออกให้ภายหลังจากที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกรเรียบร้อยแล้ว ใช้ในการบันทึกข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลกิจกรรมการเกษตร และข้อมูลการเข้าร่วมโครงการภาครัฐของครัวเรือนเกษตรกรกรเจ้าของสมุด

6.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกร หมายถึงประโยชน์จากการได้รับการช่วยเหลือภัยพิบัติ และประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

6.6 กิจกรรมการเกษตร หมายถึง การปลูกพืช การเลี้ยงปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริโภคหรือจำหน่ายหรือใช้งานในฟาร์ม โดยขึ้นทะเบียนตามที่เพาะปลูกหรือเลี้ยงจริง ไม่มีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของเนื้อที่ และจำนวนสัตว์ที่เลี้ยง

6.7 สภาพทางสังคม หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกองค์กร การมีตำแหน่งทางสังคม และระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ ของเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์

6.8 สภาพทางเศรษฐกิจ หมายถึงจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานภาคการเกษตร พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร และรายได้ของครัวเรือนของเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์

6.9 ครัวเรือน หมายถึง บุคคลเดียวหรือหลายคนที่อยู่อาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกัน กินใช้จ่ายและจัดหาเครื่องอุปโภคร่วมกัน ทั้งนี้ในทะเบียนบ้านเดียวกันอาจมีได้มากกว่า 1 ครัวเรือน

6.10 ครัวเรือนเกษตรกร หมายถึง ครัวเรือนที่มีสมาชิกคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคน ประกอบการเกษตร

6.11 ครัวเรือนขยาย หมายถึง บุคคลคนเดียวหรือหลายคนที่อยู่อาศัยอยู่ร่วมกัน แต่แยกกันใช้เครื่องอุปโภคบริโภคให้ถือว่าอยู่คนละครัวเรือน

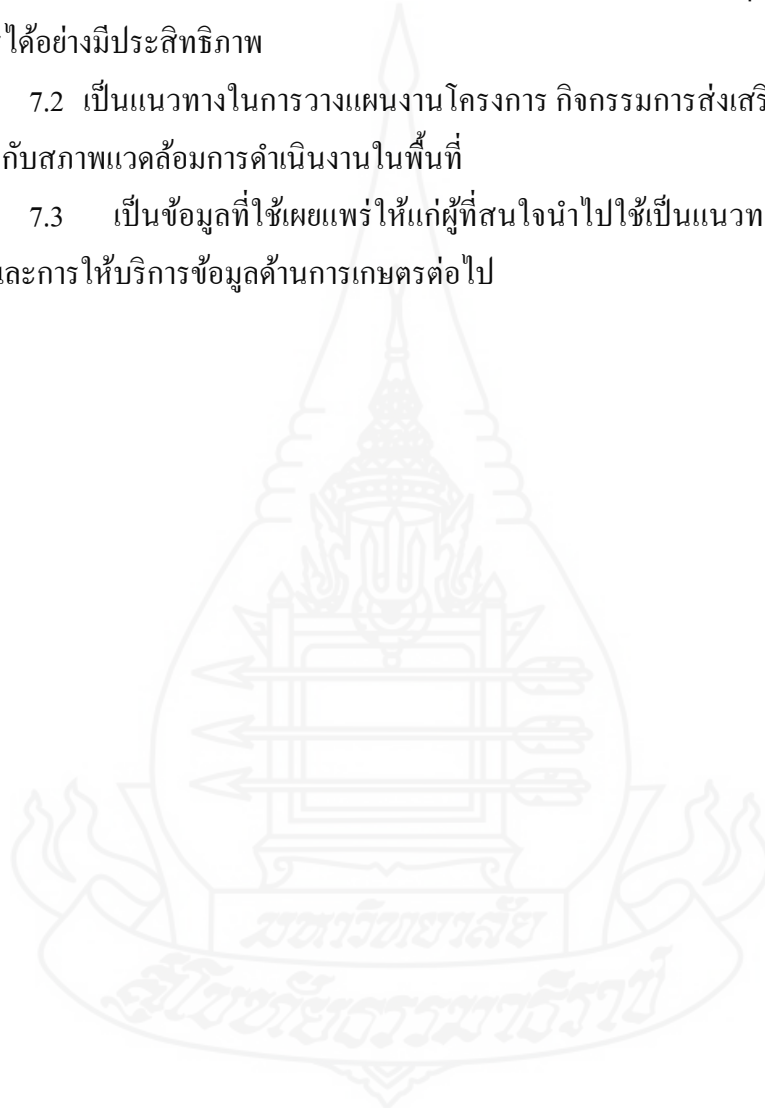
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

7.1 เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้สามารถตอบสนองต่อการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการต่างๆ ของภาครัฐ ในภาคการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 เป็นแนวทางในการวางแผนงานโครงการ กิจกรรมการส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการดำเนินงานในพื้นที่

7.3 เป็นข้อมูลที่เผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการและการให้บริการข้อมูลด้านการเกษตรต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นประเด็น ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง
2. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
3. การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
4. บริบทของอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

1.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง นั้นได้มีผู้อธิบายไว้ดังนี้
วิภาส ทองสุทธิ (2552: 211) อธิบายว่า ทฤษฎีความคาดหวัง ของ Vroom เป็นทฤษฎีกระบวนการซึ่งเสนอแนะว่าก่อนที่บุคคลจะปฏิบัติเขาจะพิจารณาว่าจะมีความสามารถและมีความพยายามที่จะให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการหรือไม่ ในทฤษฎีนี้มีความเกี่ยวข้องกับงาน 3 ประการ คือ (1) การรับรู้ของบุคคลซึ่งใช้ความพยายามชักนำไปสู่การทำงาน (2) การรับรู้ว่าการทำงานจะชักนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ (3) ความปรารถนาที่จะได้รับรางวัลที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2546: 177-180) กล่าวว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่ใช้ปัญญาหรือความคิดในการตัดสินใจว่าจะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่สนองความต้องการของตนเองด้วยความเชื่อนี้ จึงเกิดคติฐาน ซึ่งมีศัพท์วิชาการที่ต้องทำความเข้าใจอยู่ 3 ประการ ดังนี้

1.1.1 การคาดหวังว่าถ้าพยายามแล้วจะทำได้ (Effort-Performance Expectancy)
หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าว่าหากตนลงมือแสดงพฤติกรรมอย่างเต็มที่ที่สุด

ความสามารถแล้ว จะมีโอกาสหรือความน่าจะเป็นสูงมากหรือน้อยเพียงใดก็จะกระทำสิ่งนั้นได้สำเร็จ กล่าวไว้ข้างนี้ก็ถือบุคคลจะตั้งใจว่าพฤติกรรมที่จะต้องทำนั้นมันยากเกินกำลังความสามารถของตนเองหรือไม่ก่อนที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นออกไป

1.1.2 การคาดหวังว่ากระทำแล้วจะได้ผลลัพธ์ (Performance – Outcome Expectancy)

หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมว่า ถ้าหากเขาจะกระทำพฤติกรรมนั้นได้แล้ว เขาจะได้ผลลัพธ์ที่จะเป็นผลดีหรือผลเสียอย่างไรต่อตัวเขา

1.1.3 ค่าของผลลัพธ์ (Valence) หมายถึง คุณค่าหรือความตั้งใจที่ผลลัพธ์มีให้แก่บุคคลที่จะต้องแสดงพฤติกรรมออกไป เพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์นั้น แต่ละบุคคลมีการรับรู้ที่แตกต่างกันต่อผลลัพธ์เดียวกัน

สตีต วงศ์สุวรรณ (2529: 517-518) กล่าวว่า ความคาดหวังกับสิ่งที่จะทำได้จริง มีอิทธิพลต่อพลังความต้องการ กล่าวคือ เป็นตัวบันดาลให้ความต้องการมีความรุนแรงมากหรือน้อยโดยมี 2 ประเด็น คือ

1. ความคาดหวัง (Expectancy) ความคาดหวังที่จะน่าจะเป็นไปได้ต่อความต้องการ ภายใต้อิทธิพลหรือผลรวมของประสบการณ์ในอดีต อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างก็ไม่มากถึงกับเกิดความท้อถอย แต่ถ้าถูกขัดขวางหนักเขา จะทำให้แรงจูงใจไม่มีพลังเหลืออยู่เลย ถ้าประสบการณ์ที่ไม่ประสบความสำเร็จมีปริมาณมากถึงจุดเขาก็จะล้มเลิกความพยายามที่จะไปให้ถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้

2. สิ่งที่จะทำได้จริง (Availability) เป็นตัวกำหนดความสำเร็จ จุดมุ่งหมายที่ความสามารถจะขึ้นไปได้ของความ ต้องการ สิ่งที่จะทำได้จริงนั้นเป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อม สิ่งใหม่ ถ้าไม่สร้างความพอใจเพื่อให้ถึงจุดมุ่งหมายได้ ความไม่สบายใจก็คงจะยังมีอยู่ และที่สุดก็ล้มเลิกความตั้งใจ

สรุปได้ว่า ความคาดหวัง เป็นการแสดงพฤติกรรมเพื่อชักนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ ซึ่งความคาดหวังจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับระดับความต้องการ และประโยชน์ที่พึงจะได้รับเมื่อความหวังสำเร็จ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดความคาดหวังต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการให้ความช่วยเหลือต่างๆ จากภาครัฐ และได้กำหนดระดับความคาดหวังไว้ 5 ระดับ ได้แก่ คาดหวังมากที่สุด คาดหวังมาก คาดหวังปานกลาง คาดหวังน้อย และคาดหวังน้อยที่สุด

2. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกที่เกิดจากความรู้สึกภายในต่างๆ ซึ่งแต่ละคนอาจมีความเห็นเหมือนหรือต่างกันได้ ซึ่งนักวิชาการได้ให้แนวความคิดไว้ ดังนี้

2.1 ความหมายของความคิดเห็น

สุโท เจริญสุข (2535: 53) ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคล อันเป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉยๆ เช่นเดียวกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541:94) ที่กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การประเมินหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบในวัตถุ คนหรือเหตุการณ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของคนๆ หนึ่งเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

รัชนี พิทักษ์ญาติ (2546: 20) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1) ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น เพราะการศึกษาจะทำให้บุคคลนั้นๆ มีความรู้เรื่องต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น คนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล

2) ความเชื่อ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในการยอมรับต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไป เช่น ความเชื่อในการนับถือศาสนา เป็นต้น

3) สถานภาพทางสังคม หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่มีต่อผู้อื่น และต่อสังคม หรือกลุ่มเป็นส่วนรวม

4) ประสบการณ์ เป็นสิ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2.2.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1) การอบรมของครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัวสั่งสอนโดยทางตรงหรือทางอ้อม ให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนหรือรับเอาระเบียบวิธี กฎเกณฑ์ ค่านิยมต่างๆ ที่กลุ่มนั้นได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติ และความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น

2) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใด หรือสังคมใดก็จะต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้นและในที่สุดก็มักจะมีความคิดเห็นคล้ายตามไปกับกลุ่มและสังคมนั้นด้วย

3) สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล เพราะเป็นสิ่งที่สร้างความคิดทั้งทางด้านบวก และด้านลบ

2.3 วิธีการวัดความคิดเห็น

ลิน พันธุ์พิณี (2544: 176-177) ได้อธิบายคำมาตรฐานสำหรับเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ เรียกว่า Arbitrary Weighting Method ไว้ในเทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ออกเป็น 5 ระดับ เพื่อให้สอดคล้องตามวิธีจัดแบ่งช่วงของคะแนนเฉลี่ยทางสังคมศาสตร์ จำแนกดังนี้คือ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยมากที่สุด ส่วน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531: 3) ได้กล่าวถึงมาตรวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่ใช้กันอยู่แพร่หลายมี 4 วิธี คือ

2.3.1 วิธีของเทอร์สตัน (Thuston's Method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็นหรือทัศนคติไปในทางเดียวกันและเสมือนว่าเป็น scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน

2.3.2 วิธีของกัตต์แมน (Guttman's Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้ จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้ และแสดงถึงการสะสมของข้อความความคิดเห็น

2.3.3 วิธีจำแนกแบบ เอส ดี สเกล (Semantic Differential Scale: S-D Scale) เป็นวิธีการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar Adjective) เช่น ดี-เลว, ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

2.3.4 วิธีของไลเคิร์ต (Likert's Method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่นิยมแพร่หลาย เพราะว่าเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 3 คำตอบ และให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 เป็นต้น

สรุปได้ว่าความคิดเห็น หมายถึง การประเมินผลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่แสดงออกทางความรู้สึกส่วนตัวของแต่ละบุคคล ที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลซึ่งอาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นได้ ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดระดับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีในหลักเกณฑ์และเงื่อนไข และสิทธิประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง

ทะเบียนเกษตรกร ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของไลเคิร์ตดังนี้ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยมากที่สุด

3. การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีประเด็นที่สำคัญ 6 ประเด็น ได้แก่ ความเป็นมาของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ศูนย์บริการประชาชนด้านการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร ผลการดำเนินงาน โครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ความเป็นมาของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

การดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการต่างๆ ของภาครัฐในการพัฒนางานด้านการเกษตรและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกรมีความจำเป็นที่จะต้องมีฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรรายครัวเรือนที่สมบูรณ์ ถูกต้อง และข้อมูลได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน ตามการเปลี่ยนแปลงการผลิตของเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินงานปรับปรุงข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้ เป็นปัจจุบันพร้อมสำหรับการใช้ประโยชน์ในการดำเนินการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมส่งเสริมการเกษตร 2552:1-2)

ปัจจุบันความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาล เช่น โครงการรับจำนำสินค้าเกษตร การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ปัจจุบัน จำเป็นต้องมีรายละเอียดข้อมูลที่มากขึ้น เพื่อให้สามารถวางแผนโครงการหรือกิจกรรมได้ถูกต้อง แม่นยำ และเกิดประโยชน์สูงสุด จึงได้มีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลงขึ้น (กรมส่งเสริมการเกษตร 2556: 1-2)

3.2 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร (2556 ก: 3-8) ระบุว่าขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน สรุปได้ดังนี้

3.2.1 ขั้นตอนการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกษตรกรรับทราบถึงความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) จำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง เช่น หากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรรายนั้นๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้ เช่น โครงการรับจำนำผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น และหากไม่ปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมการเกษตรจำแนกเป็นรายแปลงก็อาจจะไม่ได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐเมื่อพื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ เป็นต้น ทั้งนี้การประชาสัมพันธ์ข้อมูลจะมีหลายรูปแบบ ทั้งสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ ตลอดจนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

2) เกษตรกร แจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

3) นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบล หรืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน(อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย พิมพ์ใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร แบ่งใบคำร้องออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

(1) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) และขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก (ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง)แล้ว และซึ่งมีข้อมูลกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

ก. เจ้าหน้าที่ พิมพ์ใบคำร้องซึ่งมีข้อมูลที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วจากระบบโปรแกรมจะมีข้อมูลในใบคำร้อง 2 ส่วน ได้แก่

ก) ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ชื่อ ที่อยู่ สมาชิกในครัวเรือน เป็นต้น

ข) ข้อมูลกิจกรรมรายแปลง จากทะเบียนพืชเศรษฐกิจหลัก 3 ชนิด ปี 2555/56 หรือการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจครั้งล่าสุดของเกษตรกรรายนั้นๆ

ข. เกษตรกร ตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงจากที่เคยขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ กรณีที่มีการทำกิจกรรมการเกษตรอื่นๆ เพิ่มเติม

ค. เกษตรกร ลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิ์ใน

การใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ์ หากไม่มีเอกสารสิทธิ์ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน

ง. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าพนักงานการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบลหรืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสารหลักฐาน การกรอกข้อมูลต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และข้อมูลแนบท้าย

จ. เกษตรอำเภอ ตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูล

ฉ. เจ้าหน้าที่ บันทึกข้อมูลเข้าสู่โปรแกรม และยืนยันข้อมูลในระบบโปรแกรม

(2) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว แต่ยังไม่มีข้อมูลกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง

ก. เจ้าหน้าที่ พิมพ์ใบคำร้องซึ่งมีข้อมูลที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วจากระบบโปรแกรมซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐาน เช่น ชื่อ ที่อยู่ สมาชิกในครัวเรือน เป็นต้น

ข. เกษตรกร ตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานปรับปรุงข้อมูลกรณีข้อมูลผิดพลาดหรือมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐาน และต้องกรอกข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลง

ค. เกษตรกร ลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง มีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิ์การใช้ที่ดินกรณีที่มีเอกสารสิทธิ์ หากไม่มีเอกสารสิทธิ์ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน

ง. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าพนักงานการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบลหรืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ทั้งเรื่องเอกสาร หลักฐาน การกรอกข้อมูลต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และข้อมูลแนบท้าย

จ. เกษตรอำเภอ ตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูล

ฉ. เจ้าหน้าที่ บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบโปรแกรม และยืนยันข้อมูลในระบบโปรแกรม

(3) เกษตรกรที่ยังไม่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกร

ก. เจ้าหน้าที่ พิมพ์ใบคำร้องซึ่งเป็นใบคำร้องแบบฟอร์มเปล่า จากระบบโปรแกรมมาหรือจากใบคำร้องที่มีการจัดทำไว้

ข. เกษตรกรกรอกข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลง

ค. เกษตรกร ลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง และมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยาน พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิ์การใช้ที่ดินกรณีมีเอกสารสิทธิ์หากไม่มีเอกสารสิทธิ์ ก็ต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียง หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานเช่นกัน

ง. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เจ้าพนักงานการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบลหรืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน(อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งเรื่องเอกสาร หลักฐาน การกรอกข้อมูลต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และข้อมูลแนบแนบ

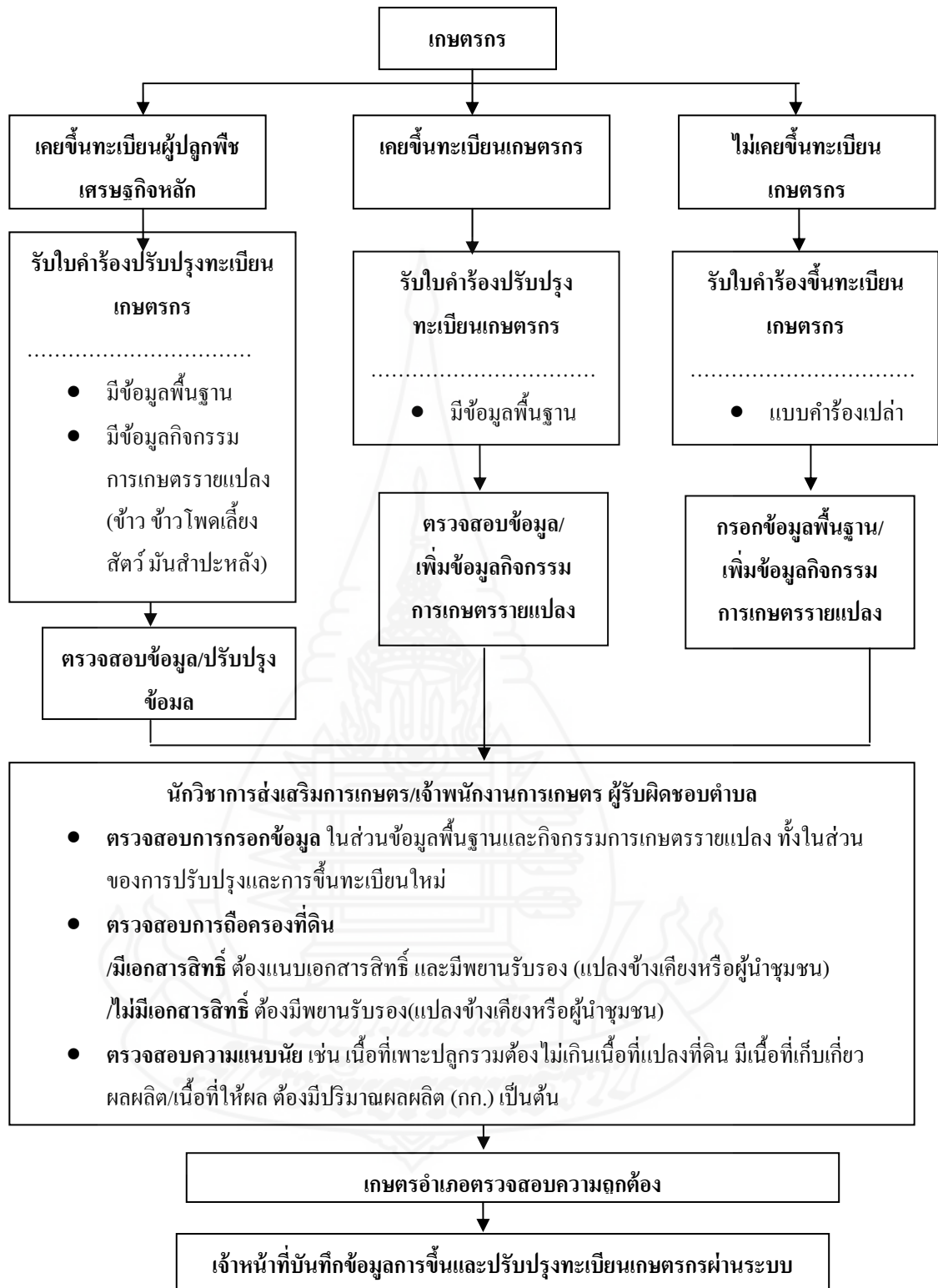
จ. เกษตรอำเภอ ตรวจสอบความถูกต้อง และยืนยันข้อมูล

ฉ. เจ้าหน้าที่ บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ โปรแกรม และยืนยันข้อมูลในระบบโปรแกรม

โดยมีแผนผังขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แผนผังขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี 2556
ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 5)

3.2.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน จะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร เป็นอาชีพหลัก หรือรองก็ได้

2) คราวเรือนเกษตรกร 1 คราวเรือนจะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน

3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน จะขอขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้โดยวิธีใดอย่างหนึ่ง โดยมีเงื่อนไข ดังนี้ กรณีเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องไปแจ้งข้อมูล ณ สำนักงานเกษตรที่เคยขึ้นทะเบียน สำหรับเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนใหม่สามารถเลือกขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำกิจกรรมการเกษตร ก็ได้โดยวิธีใดอย่างหนึ่ง แต่หากเกษตรกรที่ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมหรือเคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องการเปลี่ยนสถานที่ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้ติดต่อเขียนคำร้อง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขอขึ้นทะเบียนที่ขอเปลี่ยนสถานที่ขึ้นทะเบียนแต่สถานที่นั้นต้องเป็นที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือที่ตั้งแปลง

4) ผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องแสดงเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียน ดังนี้

(1) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ขอขึ้นทะเบียน (ตัวจริง)

(2) ทะเบียนบ้านของผู้ขอขึ้นทะเบียนที่มีรายชื่อบุคคลในครัวเรือน

(ตัวจริง)

(3) สำเนาหลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน(รับรองสำเนา)

(4) หนังสือมอบอำนาจ (กรณีแทน)/อื่นๆ (ถ้ามี)

5) ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วนและต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูล ในแบบคำร้องด้วย

6) ผู้ขอขึ้นทะเบียน มีสิทธิ์หรือไม่มีสิทธิการถือครองที่ดิน ต้องมีพยานแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน/ตำบล คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวจะต้องอยู่ในวาระการดำรงตำแหน่ง) รับรองการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการจัดทำกิจกรรมการเกษตร โดยต้องลงลายมือชื่อเป็นพยาน กำหนดให้ระบุตำแหน่งกรณีพยานเป็นผู้นำชุมชน

3.2.3 วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน

เกษตรกร

1) ผู้ขอขึ้นทะเบียน แสดงบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน

2) ผู้ขอขึ้นทะเบียน ต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง (หากผู้ขอขึ้นทะเบียนมีเจตนากรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ มีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 และ 267) พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้องด้วย

3) การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้อง จะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ดังนี้

(1) ลงชื่อ เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียน

(2) ลงชื่อ พยาน (เกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชน)

4) ผู้ขอขึ้นทะเบียน ยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนหรือขอปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่ (เกษตรอำเภอ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร/เจ้าพนักงานการเกษตร หรืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งเอกสารตัวจริงและสำเนาเอกสาร ดังนี้

(1) บัตรประจำตัวประชาชน ของผู้ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน (ตัวจริง) ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ และ

(2) ทะเบียนบ้าน ที่มีรายชื่อบุคคลในครัวเรือน (ตัวจริง) และ

(3) สำเนาหลักฐาน แสดงสิทธิการถือครองที่ดิน (รับรองสำเนา) (กรณีมีเอกสารสิทธิ์) และ

(4) สำเนาสัญญาเช่าการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในสิทธิการถือครองที่ดินของบุคคลอื่น (รับรองกรณีเช่า) และ

(5) หนังสือมอบอำนาจ กรณีมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนหรือปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแทน(กรณีมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาแทน)

3.2.4 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

เกษตรกรสามารถขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้ตามวัน เวลาราชการ กรมส่งเสริมการเกษตรประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง ในช่วงเดือนมีนาคม 2556-เดือนกรกฎาคม 2556

(5 เดือน) และหลังจากช่วงดังกล่าวหากเกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลพื้นฐานหรือกิจกรรมการเกษตรรายแปลง สามารถติดต่อสำนักงานเกษตรอำเภอดังกล่าวข้างต้นได้ในวันและเวลาราชการ

3.3 ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3.2.1 ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร (2552: 1-2) ได้ระบุว่าระบบทะเบียนเกษตรกรเป็นการจัดเก็บฐานข้อมูลเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อใช้ในการดำเนินการตามโครงการ มาตรการต่างๆ ของภาครัฐว่ามีประโยชน์ ดังนี้

1) ประโยชน์ต่อภาครัฐ

(1) ภาครัฐสามารถใช้ฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และการจัดการด้านการผลิต การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปัจจัย การผลิต การตลาดและราคาสินค้าเกษตร

(2) ภาครัฐสามารถใช้ฐานข้อมูลเพื่อจำแนกเกษตรกรเป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินมาตรการต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(3) ภาครัฐสามารถใช้ฐานข้อมูล ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการโครงการต่างๆ ของภาครัฐได้

2) ประโยชน์ต่อเกษตรกร

(1) เกษตรกรจะได้รับความสะดวกในการรับบริการจากภาครัฐ

(2) เกษตรกรสามารถใช้บัตรประจำตัวประชาชนที่บรรจุข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามที่ราชการกำหนด

(3) การวางแผนของภาครัฐมีความถูกต้องและเหมาะสม จากการใช้ฐานข้อมูลที่มีความทันสมัยเป็นปัจจุบัน อันเป็นผลให้ปัญหาเรื่องความแปรปรวนของราคาสินค้าเกษตรน้อยลง

และต่อมาศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร (2556 ก: 2) ได้ระบุว่าประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีดังนี้

1) เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการต่างๆ ของภาครัฐในการบริหารจัดการด้านการผลิต การตลาด การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปัจจัยการผลิต ตลอดจนการจำแนกเกษตรกรตามกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามนโยบายภาครัฐ

2) เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนโครงการหรือกิจกรรม การส่งเสริมการเกษตรในมิติต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ ถูกต้อง และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการดำเนินงานในปัจจุบัน

3) เป็นฐานข้อมูลในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) เป็นฐานข้อมูลเพื่อรองรับการพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ โดยเฉพาะการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community: AEC) ในปี 2558

นอกจากนี้ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร (2556 ก: 5) ได้ระบุว่าการดำเนินการจัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกรขึ้น โดยใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลหลักของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ระบบทะเบียนเกษตรกร ระบบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ และระบบการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกษตรกรมีข้อมูลเป็นของตนเอง ซึ่งข้อมูลในสมุดทะเบียนเกษตรกรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ ดังนี้

1) ประโยชน์ต่อเกษตรกร

- (1) เกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการวางแผนประกอบกิจกรรมการเกษตร
- (2) อำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรในการช่วยบันทึกข้อมูลกิจกรรมทางการเกษตร เพื่อนำไปแสดงต่อหน่วยงานภาครัฐ หากมีการตรวจสอบยืนยันข้อมูลการผลิตของเกษตรกรตามช่วงเวลาต่างๆ เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมภาครัฐ
- (3) ใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐ กรณีการได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติด้านการเกษตร เกษตรกรทราบถึงข้อมูลความเสียหายที่เคยได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐในแต่ละปีว่าเกิดภัยพิบัติอะไรบ้าง มีพืชและพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายเท่าใด วงเงินที่ได้รับความช่วยเหลือจำนวนเท่าใด

2) ประโยชน์ต่อภาครัฐ

- (1) เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายพัฒนางานด้านการเกษตร การแก้ไขปัญหาตลอดจนการช่วยเหลือเกษตรกรในทุกระดับ
- (2) เพื่อใช้เป็นฐานการติดตามสถานการณ์การผลิตพืชที่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากมีการขึ้นทะเบียนพืช (ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืช) อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จะมีข้อมูลการปลูกพืชที่เป็นปัจจุบันทุกช่วงฤดูกาลเพาะปลูกใช้เป็นข้อมูลติดตามการผลิตพืชที่เป็นปัจจุบันของเกษตรกรรายนั้นๆ และในภาพรวมในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด
- (3) เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ โครงการส่งเสริมและพัฒนาการปลูกข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง ใช้ฐานจากทะเบียนพืชในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการได้ เนื่องจากมีข้อมูลการปลูกพืชและความเสียหายของพืชทั้ง 3 ชนิดอย่างต่อเนื่อง

(4) ข้อมูลด้านการเกษตรรายครัวเรือนเกษตรกรมีความเป็นเอกภาพหน่วยงานใดก็ตามที่ไปเก็บข้อมูลระดับรายครัวเรือนของเกษตรกรจะได้ข้อมูลเดียวกันจากสมุดทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรไม่ต้องใช้ตัวเลขที่คิดว่าปลุกอะไร เเท่าไรมาให้ข้อมูล ใช้ข้อมูลจากสมุดทะเบียนเกษตรกรมาเป็นข้อมูลให้กับทุกหน่วยงานที่มาเก็บข้อมูลจากเกษตรกร

(5) การจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติด้านการเกษตรมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรเป็นรายแปลงจะมีข้อมูลพื้นที่ปลูกเทียบกับข้อมูลความเสียหาย ทำให้การขอรับความช่วยเหลือของเกษตรกรจะมีพื้นที่ความเสียหายไม่เกินพื้นที่ปลูก ทำให้วงเงินที่ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรมีความถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง ผลทำให้จ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรมีประสิทธิภาพ

3.4 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

การปฏิบัติงานภาคสนามเพื่อปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เป็นงานที่ผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะบุคลากรในพื้นที่ ต้องมีการประสานงานอย่างเป็นระบบ การดำเนินงานสำรวจ ตรวจสอบ และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้แล้วเสร็จ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับใช้ในโครงการมาตรการต่างๆ และการดำเนินการตามนโยบายภาครัฐ ดังนั้นจะต้องมีการเตรียมการ การประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงเกี่ยวกับประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนเกษตรกร มีการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เป็นการอบรมเจ้าหน้าที่และนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำสำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อทำหน้าที่เป็นวิทยากรในพื้นที่ และติดตามการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน วัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนสามารถสำรวจ จัดเก็บ ตรวจสอบ ชี้แจงเกษตรกรและสามารถกรอกข้อมูลในแบบคำร้องได้อย่างถูกต้อง (ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร 2552: 3)

ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 25-26) ระบุว่า แนวทางปฏิบัติงานของสำนักงานเกษตรอำเภอ ประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกเป็นรายแปลง จัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่ กำกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ระดับพื้นที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง ตรวจสอบแบบนัยของข้อมูลในประเด็น ความครบถ้วน เจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบข้อมูลให้ครบทุกช่องและทุกข้อคำถามที่เกษตรกรตอบทุกข้อ โดยเฉพาะช่องสี่เหลี่ยมที่กำหนดให้ใส่เลขรหัส เจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนต้องกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนและถูกต้องในภาคสนาม ความชัดเจน เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของข้อมูล เจ้าหน้าที่ต้องเขียนข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ชัดเจน และความถูกต้อง การตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องของข้อมูลเป็นส่วนสำคัญ เจ้าหน้าที่ต้องดูแลความแม่นยำในแต่ละ

ละข้อถามว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ และรายงานผลการดำเนินงานเสนอผู้บริหารให้รับทราบความก้าวหน้า

การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร นับเป็นการให้บริการอย่างหนึ่ง เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าร่วม โครงการต่างๆ ของรัฐบาลได้ และมีนักวิชาการได้เสนอหลักการในการบริการไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (อ้างถึงในประธาน พูลเวช-, 2550: 12-13) ได้เสนอหลักการในการบริการเพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ มีดังนี้

- 1) ความถูกต้องของเอกสาร ผู้ให้บริการควรเขียนอย่างถูกต้อง ลายมือสวยงาม
- 2) ระยะเวลาการรับบริการ บางกรณีอาจลดขั้นตอนให้ง่ายเข้า ใช้เวลาน้อยลง โดยการจัดลำดับก่อนหลังอย่างยุติธรรมและให้บริการอย่างต่อเนื่องรวดเร็ว
- 3) ความสะดวกจากระบบงานด้วยการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มารับบริการทราบว่าต้องนำหลักฐานใดมาบ้าง มีป้ายบอกงานที่ชัดเจน
- 4) ความสะดวกจากอาคารสถานที่ จัดที่นั่งรอ ช่องทางเดิน แสงสว่าง
- 5) บุคลิกภาพของผู้ให้บริการ การพูดจาไพเราะ อ่อนหวาน ยิ้มแย้ม แจ่มใส
- 6) วิธีปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ ต้องมีความกระตือรือร้น และให้ความสำคัญต่อบุคคลที่มาติดต่อ

3.5 ศูนย์บริการประชาชนด้านการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผลิตผลทางการเกษตรเพื่อขับเคลื่อนนโยบายด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (กรมส่งเสริมการเกษตร 2557: 1-3) โดยมีรายละเอียดดังนี้

กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และมีภารกิจหลักในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบคลุมเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ ได้มอบหมายให้ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการประชาชนด้านการเกษตร เพื่อให้ความช่วยเหลือ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และรับเรื่องร้องเรียนจากเกษตรกรและประชาชน โดยเน้นการให้บริการทางการเกษตรและการถ่ายทอดเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ รวมถึงข้อมูลข่าวสารตามนโยบายคืนความสุขให้ประชาชนตามแนวทางคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำปาด ได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการประชาชนด้านการเกษตร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมเป็นต้นมา โดยให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บริการประชาชนด้านการเกษตร ดังนี้

1. เกษตรอำเภอ เป็นหัวหน้าศูนย์บริการประชาชนด้านการเกษตร

2. มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ 1 คน เป็นเลขานุการศูนย์บริการประชาชนด้านการเกษตร
3. เจ้าหน้าที่ทุกคนเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บริการประชาชนด้านการเกษตรและผลัดเปลี่ยนกันอยู่ประจำศูนย์ เพื่อให้บริการประชาชนที่มาติดต่อขอความช่วยเหลือ
4. รายงานผลให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบทุกวัน

ประเภทของการให้บริการ

1. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
2. เตรียมข้อมูล
3. แจ้งเตือนการเฝ้าระวังภัยพิบัติ
4. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์
5. รับเรื่องร้องเรียน ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น
6. ให้บริการและประสานงานให้บริการตามความต้องการของเกษตรกร
7. ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยแก้ไขปัญหา ให้ความช่วยเหลือ
8. ดูแลผลผลิตเกษตรกร
9. เป็นศูนย์ข้อมูลการเกษตร
10. เป็นจุดให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)
11. ประสานการดำเนินงาน/แก้ไขปัญหา กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยประชาชนที่จะมาขอรับบริการจะต้องบันทึกข้อมูลลงใน แบบขอรับบริการศูนย์บริการประชาชนด้านการเกษตร และเจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการบันทึกข้อมูลนั้นลงในระบบ help.doae.go.th

3.6 ผลการดำเนินงานโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรอำเภอป่าด จังหวัดอุดรธานี

สรุปจัดทำระบบรายงานผลการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่า มีจำนวนเกษตรกรที่มีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน บันทึกลงในระบบฐานข้อมูล ตัดยอด ณ วันที่ 8 สิงหาคม 2556 รวมจำนวน 5,005 ครัวเรือน ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร อำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์

ลำดับ	ตำบล	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร
1	แสนตอ	817
2	บ้านฝ้าย	946
3	เด่นเหล็ก	676
4	น้ำไคร้	876
5	น้ำไผ่	835
6	ห้วยมุ่น	855
รวมทั้งอำเภอ		5,005

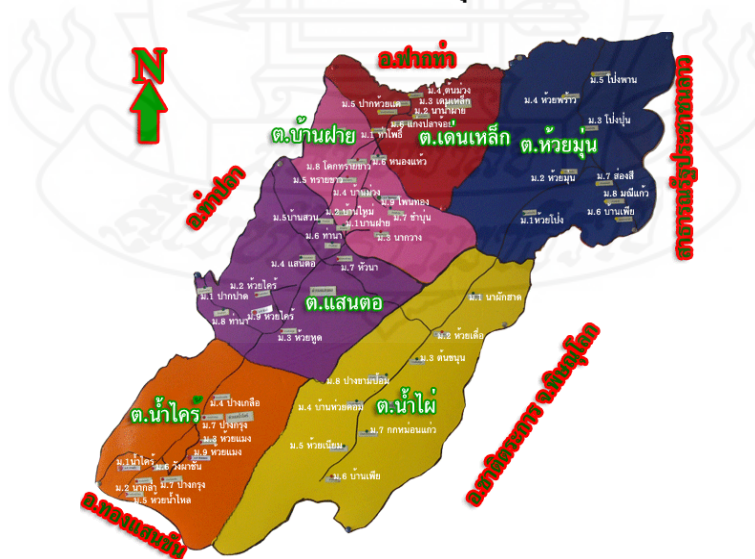
ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร <http://www.ecoplant.doae.go.th>

ค้นคืนวันที่ 8 พฤษภาคม 2557

4. บริบทของอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์

สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำป่าด (2556: 14-16) ได้รายงานถึงบริบทต่างๆ ของอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์ไว้ดังนี้

4.1 สภาพทั่วไปอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์

ภาพที่ 2.2 แผนที่อำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอน้ำป่าด (2556: 12)

4.1.1 ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอ น้ำปาด เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้รับการจัดตั้งเป็นอำเภอเมื่อปี 2440 ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดอุตรดิตถ์ มีระยะทางห่างจากจังหวัดประมาณ 72 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 921, 875 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอข้างเคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอท่าปลา และอำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ และ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การเกษตรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

พื้นที่อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ทั้งหมด 921,875 ไร่ แบ่งการใช้ที่ดินเป็นพื้นที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้าง 7,045 ไร่ พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 104,303 ไร่ พื้นที่แหล่งน้ำจำนวน 17,472 ไร่ และพื้นที่ป่า 793,055 ไร่

ตารางที่ 2.2 แสดงการใช้ที่ดินของอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

การใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
1.พื้นที่อยู่อาศัย	7,045	0.75
2.พื้นที่การเกษตร	104,303	11.31
2.1 พื้นที่นาข้าว	22,128	2.40
2.2 พื้นที่พืชไร่	75,266	8.16
2.3 พื้นที่พืชสวน	6,909	0.75
3.พื้นที่ป่า	793,055	86.03
4.พื้นที่ห้วย,หนอง อื่นๆ	17,472	1.90
รวมพื้นที่ทั้งหมด	921,472	100

ที่มา: แผนพัฒนาการเกษตรอำเภอน้ำปาด (2556: 13)

4.1.3 การปกครอง

แบ่งการปกครองออกเป็น 6 ตำบล 49 หมู่บ้าน ดังนี้

ตำบลแสนตอ	จำนวน	9	หมู่บ้าน
ตำบลบ้านฝาย	จำนวน	9	หมู่บ้าน
ตำบลเด่นเหล็ก	จำนวน	6	หมู่บ้าน
ตำบลน้ำไคร้	จำนวน	9	หมู่บ้าน
ตำบลน้ำไผ่	จำนวน	8	หมู่บ้าน
ตำบลห้วยมุ่น	จำนวน	8	หมู่บ้าน

4.1.4 จำนวนประชากร

อำเภอป่าด มีจำนวนประชากร ณ เดือนมกราคม 2557 จำนวนทั้งสิ้น 32,705 คน เป็นชาย จำนวน 16,383 คน เป็นหญิง จำนวน 16,322 คน คราวเรือน 11,110 หลังคาเรือน

4.1.5 การรวมกลุ่ม

สถาบันเกษตรกร มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ 4 กลุ่ม สมาชิก 85 คน วิสาหกิจชุมชน 64 กลุ่ม สมาชิก 1,045 คน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 9 กลุ่ม สมาชิก 366 คน และกลุ่มอื่นๆ เช่น อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน 49 คน

4.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

4.2.1 สถานการณ์การผลิตโดยทั่วไป

อำเภอป่าดมีจำนวนพื้นที่ทั้งหมด 921,875 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 104,303 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.31 ของพื้นที่ทั้งหมด มีครัวเรือนเกษตรทั้งหมด 5,005 ครัวเรือน รายละเอียดสรุปได้ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการผลิตพืช พืชเศรษฐกิจสำคัญที่สร้างรายได้ให้กับอำเภอป่าดมีหลายชนิด เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดห้วยมุ่น มันสำปะหลัง ข้าว
- 2) ด้านการผลิตปศุสัตว์ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตในลักษณะเลี้ยงตามหัวไร่ปลายนา และที่สาธารณะ มีการเลี้ยงโคเนื้อ 759 ตัว กระบือ 1,049 ตัว สุกร 820 ตัว เป็ด 532 ตัว และไก่ 47,612 ตัว
- 3) ด้านการผลิตประมง เป็นสระน้ำที่ทางราชการสร้างขึ้นหรือเป็นฝายเก็บน้ำ ส่วนบ่อของเกษตรกรมีเองนั้นเป็นส่วนน้อย มีการนำพันธุ์ปลามาปล่อยและจับขายเป็นรายได้เสริมในครอบครัว

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของอำเภอป่าด จังหวัดอุดรดิตต์ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการวิจัยต่างๆ มีผลการวิจัย ดังนี้

5.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร

5.1.1 เพศ

ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555: 40) ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สอดคล้องกับ ประสาน พูลเวช (2550: 31) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังในพื้นที่จังหวัดประทุมธานีพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังในพื้นที่จังหวัดประทุมธานีส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เช่นเดียวกับ ศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555: 56) ศึกษาความคาดหวังของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกพืชอาหารสัตว์และพลังงานทดแทน ในเขตพื้นที่นิคมสหกรณ์แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่พบว่าเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกพืชอาหารสัตว์และพลังงานทดแทน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของ สุภาวดี พรหมมา (2554: 40) ศึกษาความพึงพอใจโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง โดยผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

5.1.2 อายุ

ประสาน พูลเวช (2550: 31) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี และ งามฉวี จันทพา (2552: 40) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตามการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผลิตสับปะรดตามการเกษตรดีที่เหมาะสมมีอายุระหว่าง 41-50 ปี เช่นเดียวกับ ศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555: 56) พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปลูกพืชอาหารสัตว์และพลังงานทดแทน มีอายุเฉลี่ย 49 ปี แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงตอนปลายของวัยผู้ใหญ่ เนื่องจากเกษตรกรในวัยดังกล่าวมีการอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานน้อย จะประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่ง มีอาชีพแน่นอนและตั้งใจทำงานเป็นที่พึงของครอบครัว รับผิดชอบต่อครอบครัว รู้จักใช้เหตุผล มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ดีมีประสบการณ์การประกอบอาชีพ

5.1.3 ระดับการศึกษา

งามฉวี จันทพา (2552: 41) พบว่า เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555: 40-41) พบว่าเกษตรกร

ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา เช่นเดียวกับศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555: 57) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาซึ่งจัดได้ว่าเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาค่อนข้างต่ำเนื่องจากในอดีตมีการศึกษาภาคบังคับอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ในขณะที่ปัจจุบันการศึกษาภาคบังคับได้ขยายออกไปถึงระดับมัธยมศึกษา

5.1.4 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

สุภาวดี พรหมมา (2554: 41) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร พบว่าร้อยละ 50.7 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร รองลงมา 40.0 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) และร้อยละ 6.4 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เช่นเดียวกับ ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555: 46) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 99.50 เป็นสมาชิกองค์กรด้านการเกษตร โดยเป็นกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) รองลงมาเป็นอาสาสมัครเกษตรกร สมาชิกกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตามลำดับ

5.1.5 ตำแหน่งทางสังคม

สุภาวดี พรหมมา (2554: 41) พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้นำ มีเพียงร้อยละ 40.7 เป็นผู้นำซึ่งเกษตรกรที่เป็นผู้นำนั้น เป็นอาสาสมัครเกษตรกรหรือเกษตรกรหมู่บ้าน เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 22.9 และร้อยละ 2.1 เป็นประธานกลุ่มเกษตรกรซึ่งสอดคล้องกับ ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555: 45) พบว่า สถานภาพทางสังคม เกษตรกรร้อยละ 44 ไม่มีตำแหน่งใดๆ ทางสังคม รองลงมา มีสถานภาพทางสังคมเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และสถานภาพทางสังคมด้านอื่นๆ เช่น อสม. อปปร. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน อบต./เทศบาล และกำนัน เป็นต้น

5.1.6 ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ

ปราณี เนรมิต และคณะ (2551: 59) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในเขตอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ในด้านการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่เกษตรกรจะได้รับความรู้และแนวทางปฏิบัติ การจัดทำบัญชีจากเจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นสื่อบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือสื่อมวลชน (โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์) และสื่อแผ่นพับ ใบปลิว ซึ่งสอดคล้องกับภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555: 46) พบว่าการรับทราบข่าวสารการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรรับทราบจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครเกษตรกรซึ่งเป็นสื่อบุคคล รองลงมาเป็นสื่อมวลชนและสื่ออื่นๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง เอกสารเผยแพร่ และสุภาวดี พรหมมา (2554: 46) พบว่า ระดับการได้รับรู้ข้อมูล

ของเกษตรกร จากสื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในระดับมาก และระดับปานกลาง จาก 2 แหล่ง คือ เพื่อนบ้านและกำนันผู้ใหญ่บ้าน สื่อมวลชนในระดับปานกลาง ได้แก่ โทรทัศน์ และหอกระจายข่าว สื่อกิจกรรมในระดับปานกลาง ได้แก่ การประชุมและการอบรม

5.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

5.2.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ประสาน พูลเวช (2550: 31) พบว่า ส่วนใหญ่จำนวนบุคคลในครัวเรือนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ อยู่ระหว่าง 4-7 คน และภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555: 41-42) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ขึ้นทะเบียนมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน เช่นเดียวกับ ศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555: 57) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยประมาณ 4 คน ซึ่งถือว่าเป็นครอบครัวขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวของไทย ส่วนใหญ่เมื่อบุตรมีครอบครัวก็จะแยกไปสร้างบ้านใหม่ แต่ยังมีการช่วยเหลือกันระหว่างครอบครัวของพ่อแม่ และลูกตามลักษณะของการอุปถัมภ์

5.2.2 จำนวนแรงงานด้านการเกษตร

ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555: 42) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนช่วยทำการเกษตร 1-3 คน มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 2.54 คน เช่นเดียวกับ สุภาวดี พรหมมา (2554: 44) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 2 คน และเฉลี่ย 2.42 คน

5.2.3 การประกอบอาชีพของครัวเรือน

สุภาวดี พรหมมา (2554: 46) พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทำการเกษตรเป็นอาชีพในครัวเรือน รองลงมา คือรับจ้างและมีส่วนน้อยที่รับราชการและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งสอดคล้องกับ ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555: 42) พบว่า การประกอบอาชีพของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก รองลงมา คือ ได้รับเงินเดือนประจำ และรับจ้างทั่วไป

5.2.4 ลักษณะพื้นที่ถือครองทางการเกษตร

ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555: 40-42) พบว่า การถือครองที่ดินทำการเกษตร พบว่าส่วนใหญ่มีการถือครองทำการเกษตรเป็นของครัวเรือนและของตนเอง มากกว่าการเช่าหรืออาศัยผู้อื่นทำ ซึ่งสอดคล้องกับศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555: 56-57) พบว่า สภาพการถือครองที่ดินของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ 83.10 มีการถือครองที่ดินเป็นของตนเอง ทำให้เกษตรกรมั่นใจที่จะนำไปปฏิบัติในการปลูกถั่วเหลืองเพื่อเข้าร่วมโครงการ เพราะไม่ต้องพะวงว่าผลผลิตหรือรายได้ที่ได้มานั้นจะต้องนำไปชดเชยหรือเสียค่าตอบแทนให้กับนายทุนหรือเจ้าของที่ดินในกรณีที่ดินไม่เป็นของตนเองหรือเช่า

5.2.5 รายได้ของครัวเรือน

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555: 42) พบว่า รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปีของเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้จากภาคการเกษตร เฉลี่ย 216,709 บาท/ปี ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 53,935 บาท/ปี ซึ่งสอดคล้องกับสุภาวดี พรหมมา (2554: 46) พบว่ารายได้ในครัวเรือนในรอบปี เกษตรกรมีรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย 238,478 บาท/ปี ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 76,205 บาท/ปี

5.3 ปัจจัยอื่นๆ

5.3.1 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงเกษตรกร

ประสาน พูลเวช (2550: 43-45) พบว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจตามขั้นตอนของการดำเนินงานโครงการในขั้นตอนต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจในแต่ละขั้นตอน ดังนี้คือขั้นตอนการติดต่อขอรับเงินกู้จาก ธ.ก.ส. สาขาและขั้นตอนการติดต่อขอเงินจาก ธ.ก.ส. หน่วยอำเภอ อยู่ในระดับมากที่สุด ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้า ธ.ก.ส. และขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอยู่ในระดับมาก ขั้นตอนการติดต่อด้านหมายฝากข้าวเปลือกกับหน่วยรับฝากของ อคส. และขั้นตอนการรับใบประทวนสินค้าอยู่ในระดับปานกลาง ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์และขั้นตอนการนำข้าวเปลือกไปส่งมอบที่หน่วยงานรับฝากของ อคส.อยู่ในระดับน้อย และภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555: 51-64) พบว่าการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา ใน 4 ประเด็น ได้แก่ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร สรุปความคิดเห็นได้ว่า เกษตรกรเห็นด้วยมากที่สุด คือประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ ส่วนด้านที่เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก คือ ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการ และด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

5.3.3 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ภารณี กฤษฎาเรืองศรี (2555: 42) พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในเรื่องการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล เช่น โครงการประกันรายได้ โครงการรับจำนำ รongลงมา ขอรับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ การเข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล และแจ้งขึ้นทะเบียนผู้ทำการประมง/ผู้ทำการปศุสัตว์เพียงเล็กน้อย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอป่าด จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการศึกษาโดยกำหนดประชากรสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการเกษตรในการจัดทำทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมการเกษตรรายแปลง ปี 2556 รวมจำนวน 5,005 ราย ในพื้นที่ 6 ตำบล 49 หมู่บ้าน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกจากประชากร 5,005 ราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 5 % จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2} \quad \text{เมื่อ} \quad \begin{array}{l} n = \text{ขนาดตัวอย่างที่ต้องการหา} \\ N = \text{จำนวนประชากรทั้งหมด} \\ e = \text{ค่าความคลาดเคลื่อน} = 0.05 \end{array}$$

เมื่อแทนค่าจะได้ผลดังนี้

$$n = \frac{5,005}{1+5,005(0.05)^2} = 370 \text{ ราย}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 370 ราย คิดเป็น 7.39 ของประชากรทั้งหมด

1.3 การสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 370 ราย จากประชากร 5,005 ราย ตามสัดส่วนของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในแต่ละตำบล ปี 2556 และผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยการสุ่ม

ตามบัญชีรายชื่อของเกษตรกรที่เข้าร่วมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ให้ครบจำนวนตัวอย่าง 370 ราย ซึ่งแยกเป็นรายตำบลได้ ดังนี้

$$n_1 = \frac{n \times N_1}{N}$$

เมื่อ N = ประชากรทั้งหมด

N_1 = กลุ่มประชากรของแต่ละตำบล

n = กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล

n_1 = ตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่จะจัดเก็บข้อมูล

ตารางที่ 3.1 แสดงรายละเอียดของจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล

ลำดับที่	ตำบล	จำนวนเกษตรกร	กลุ่มตัวอย่าง
1	แสนตอ	817	60
2	บ้านฝาย	946	70
3	เด่นเหล็ก	676	50
4	น้ำไคร้	876	65
5	น้ำไผ่	835	62
6	ห้วยมุ่น	855	63
	รวม	5,005	370

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร www.ecoplant.doae.go.th

ค้นคืนวันที่ 25 มีนาคม 2557

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย คำถาม 2 ลักษณะ คือ คำถามแบบปลายปิดและคำถามปลายเปิด ที่เป็นคำถามกำหนดให้เลือกตอบ โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรตาม

กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ แบบพบกันโดยตรง ระหว่างผู้สัมภาษณ์กับเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

2.1.1 ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบจำกัดตัวเลือกและเติมข้อความหากไม่มีตัวเลือก

2.1.2 ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ การเตรียมการก่อนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน โดยกำหนดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

เห็นด้วยมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
เห็นด้วยมาก	มีค่าเท่ากับ	4
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
เห็นด้วยน้อย	มีค่าเท่ากับ	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

2.1.3 ตอนที่ 3 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ คาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ ความคาดหวังว่าจะได้รับผลประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังอื่นๆ โดยมีการกำหนดความคาดหวัง เป็น 5 ระดับ

ความคาดหวังมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
ความคาดหวังมาก	มีค่าเท่ากับ	4
ความคาดหวังปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
ความคาดหวังน้อย	มีค่าเท่ากับ	2
ความคาดหวังน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

2.1.4 ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร วิธีการและเอกสารที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยมีการกำหนดความคิดเห็น เป็น 5 ระดับ

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

2.1.5 ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยใช้คำถามทั้งปลายปิดและปลายเปิดรูปแบบการเติมคำในช่องว่าง มีการกำหนดระดับปัญหา 5 ระดับ

ปัญหามากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
ปัญหามาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปัญหাপานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
ปัญหาน้อย	มีค่าเท่ากับ	2
ปัญหาน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือและปรับปรุงเครื่องมือ

2.2.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ที่ทำเพื่อศึกษาแนวคิด ความหมาย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลงานวิจัยต่างๆ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2.2 กำหนดกรอบของเนื้อหาและข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัย

2.2.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำเครื่องมือดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไข ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ (ดังแสดงรายชื่อในภาคผนวก ข) ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.3.1 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา ค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ ครอบคลุมขอบเขตการวิจัยมากที่สุด นำเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์และเที่ยงตรงตามเนื้อหา

2.3.2 การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกันซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 20 ราย จากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (reliability consistency) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา จำนวนได้ความเชื่อถือได้ผล ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวัดระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.754$

ตอนที่ 2 แบบวัดความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.949$

ตอนที่ 3 แบบวัดความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.863$

ตอนที่ 4 แบบวัดความคิดเห็นของเกษตรกรต่อบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.865$

ตอนที่ 5 แบบวัดปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากการคำนวณสามารถวัดค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ที่ $\text{Alpha} = 0.973$

จึงสรุปได้ว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมานั้นมีความเชื่อถือได้ จึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยประสานงานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือในการนัดหมายเกษตรกรตามแผนการดำเนินงานและสถานที่ที่ใช้ในการสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่าเป็นการสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนางานด้านการเกษตรเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานและให้บริการแก่ผู้รับบริการ

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มตามที่ได้มีการนัดหมายไว้จนครบทุกหมู่บ้าน

3.4 ผู้วิจัยการทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ผู้วิจัยได้ทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ว่ากรอกข้อมูลให้ครบทุกข้อและได้แบบสัมภาษณ์ครบตามจำนวนที่ต้องการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสัมภาษณ์ครบตามจำนวนที่กำหนด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้สถิติ ดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยการนำผลของค่าสถิติที่ได้นำมาสรุปและอภิปรายผลโดยตรงจากค่าที่ได้

4.2 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรได้นำคะแนนของแต่ละระดับมาหาค่าน้ำหนักเฉลี่ยและจัดช่วงคะแนนเพื่อให้เป็นเกณฑ์การประเมินผลระดับความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

4.3 ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้นำคะแนนของแต่ละระดับมาหาค่าน้ำหนักเฉลี่ยแล้วจัดช่วงใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลความคาดหวัง แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.80	หมายถึง	ความคาดหวังน้อยที่สุด
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.81 - 2.60	หมายถึง	ความคาดหวังน้อย
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.61 - 3.40	หมายถึง	ความคาดหวังปานกลาง
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.41 - 4.20	หมายถึง	ความคาดหวังมาก
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.21 - 5.00	หมายถึง	ความคาดหวังมากที่สุด

4.4 ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียน หลักเกณฑ์และเงื่อนไข วิธีการและเอกสารที่ใช้ และระยะเวลาในการดำเนินงาน โดยใช้สถิติอนุมาน หาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ โดยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis) ซึ่งมีเกณฑ์และการแปลความหมายเพื่อวัดค่าตัวแปรต่างๆ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนนน้ำหนักเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.81 - 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.61 - 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.41 - 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
	คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.21 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

4.5 ตอนที่ 5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis)

จากสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) และตัวแปรอิสระ (X) ของประชากรจะเห็นว่า กลุ่มตัวแปรอิสระ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงค่าของตัวแปรตามได้ส่วนหนึ่ง ในส่วนของการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถอธิบายได้นี้ เรียกว่า ค่าความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ (Error: E) การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณใช้สมการคำนวณโดยวิธี Enter จะเป็นการเลือกตัวแปรพยากรณ์เข้าสมการด้วยการวิเคราะห์เพียงขั้นตอนนี้จะเป็นการพยากรณ์หาค่าสัมประสิทธิ์ α และ β_1 จากค่าสถิติ a และ b ที่ได้จากการคำนวณโดยกลุ่มตัวอย่าง โดยหลักการวิเคราะห์ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จะต้องเป็นค่าสัมประสิทธิ์ที่ทำให้สมการดังกล่าวมีค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสองรวมกันน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS)

สมการถดถอยเชิงพหุของประชากร

$$Y = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k + E$$

สมการถดถอยเชิงพหุของกลุ่มตัวอย่าง

$$Y = a + b_1 X_1 + b_2 X_2 + b_k X_k$$

โดยที่ X คือ ตัวแปรอิสระ

Y คือ ตัวแปรตาม

K คือ จำนวนตัวแปรอิสระ

เมื่อ α และ a เป็นจุดตัดแกน Y ของสมการถดถอย หรือค่าของ Y เมื่อให้ตัวแปรอิสระทั้งหมดมีค่าเท่ากับศูนย์

ส่วน β และ b เป็นสัมประสิทธิ์ถดถอย (Partial regression coefficient) ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ซึ่งหมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม (Y) เมื่อตัวแปรอื่นเปลี่ยนไป 1 หน่วย โดยตัวแปรอิสระตัวอื่นมีค่าคงที่ โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์ a และ b สามารถคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$a = Y - b_1 X_1 - b_2 X_2 - \dots - b_k X_k$$

$$b_i = \frac{\sum X_i Y_i - \sum X_i \sum Y_i}{n \sum X_i^2 - (\sum X_i)^2}$$

การวิเคราะห์ถดถอยพหุ มีเงื่อนไขที่สำคัญ คือ

1. ค่าความผิดพลาด (error) ต้องเป็นตัวแปรสุ่ม และมีการแจกแจงแบบโค้งปกติ

2. ความแปรปรวนของตัวแปรตาม (Y) ในทุกค่าของตัวแปรอิสระ (X) จะต้องเท่ากัน

3. ค่าความผิดพลาดของตัวแปรตาม (Y) แต่ละค่าเป็นอิสระกัน

4. ตัวแปรอิสระที่นำมาวิเคราะห์จะต้องเป็นอิสระกัน

4.6 ตอนที่ 6 คำถามเกี่ยวกับปัญหาของเกษตรกรในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้นำคะแนนของแต่ละระดับมาหาค่าน้ำหนักเฉลี่ยแล้วจัดช่วงใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลระดับปัญหา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับปัญหามาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอ น้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ บรรยายเชิงพรรณนาตามความเป็นจริงและความคิดของคิดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลจำนวน 370 ราย ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าดจังหวัดอุดรดิตถ์

ตอนที่ 2 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าดจังหวัดอุดรดิตถ์

ตอนที่ 3 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าดจังหวัดอุดรดิตถ์

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์

ตอนที่ 5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าดจังหวัดอุดรดิตถ์

ตอนที่ 6 ปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์

ตอนที่ 1 ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.1 ปัจจัยทางด้านสังคมของเกษตรกร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกองค์กร ตำแหน่งทางสังคม และการเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางสังคมของเกษตรกรตามรายละเอียดในตารางที่ 4.1-4.2

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยทางด้านสังคมของเกษตรกร

n = 370		
ปัจจัยทางด้านสังคม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	191	51.6
หญิง	179	48.4
2. อายุ (ปี)		
≤ 30	6	1.6
31 - 45	107	28.9
46 - 60	189	51.1
61- 75	64	17.3
>76	4	1.1
Min = 28 Max = 87 $\bar{X}$ = 51.31 S.D. = 10.37		
3. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	1	0.3
ประถมศึกษา	235	63.5
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	67	18.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	59	16.0
อนุปริญญา/ปวส.	2	0.5
ปริญญาตรี	6	1.6
4. การเป็นสมาชิกองค์กร		
ไม่เป็น	17	4.6
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	353	95.4
ลูกค้า ธ.ก.ส.	276	74.6
สหกรณ์การเกษตร	82	22.2
วิสาหกิจชุมชน	64	17.3
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	22	7.3
กลุ่มสตรี	1	0.3
กองทุนหมู่บ้าน	24	6.5

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 370		
ปัจจัยทางด้านสังคม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. ตำแหน่งทางสังคม		
ไม่มีตำแหน่งทางสังคม	201	54.3
มี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	169	45.7
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	34	9.2
สมาชิก อบต.	9	2.4
กรรมการหมู่บ้าน	103	27.8
อื่นๆ (ชรบ. อสม. อปพร. อกม. สภาเกษตรกร)	56	15.1
6. การเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล		
ไม่เคย	45	12.2
เคย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	325	87.8
โครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 52/53	254	68.6
โครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปี 2556/57	46	12.4
โครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 2556/57	11	3.0
โครงการมาตรการแทรกแซงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 56/57	228	61.6
โครงการแก้ไขปัญหาภัยพาราทั้งระบบ ปี 2557	13	3.5
การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร	120	32.4
โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร	107	28.9

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านสังคมของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.1.1 เพศ พบว่า มีเกษตรกรกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.6) เป็นเพศชาย และร้อยละ 48.4 เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ พบว่า เกษตรกรประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.1) มีอายุระหว่าง 46-60 ปี รองลงมา ร้อยละ 28.9 ร้อยละ 17.3 มีอายุระหว่าง 31-45 ปี และอายุระหว่าง 61-75 ปี ตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 1.6 และร้อยละ 1.1 ที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี และมากกว่า 75 ปี โดยเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 51.31 ปี อายุต่ำสุด 28 ปี สูงสุด 87 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษา พบว่าเกษตรกรเกือบสองในสาม (ร้อยละ 63.5) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 18.1 และร้อยละ 16.0 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ตามลำดับ โดยมีเกษตรกรส่วนน้อย ร้อยละ 1.6 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 0.5 จบระดับอนุปริญญา และร้อยละ 0.3 ไม่ได้รับการศึกษา

1.1.4 การเป็นสมาชิกองค์กร พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.4) เป็นสมาชิกองค์กร และเกษตรกรส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 4.6) ไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กร โดยมีเกษตรกรที่เป็นสมาชิกองค์กรต่างๆ ดังนี้ ร้อยละ 74.6 เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. รองลงมาร้อยละ 22.2 เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 17.3 เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 6.5 เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และร้อยละ 0.3 เป็นสมาชิกกลุ่มสตรี ตามลำดับ

1.1.5 ตำแหน่งทางสังคม พบว่าเกษตรกรกว่าครึ่ง (ร้อยละ 54.3) ไม่มีตำแหน่งทางสังคม และร้อยละ 45.7 มีตำแหน่งทางสังคม โดยมีเกษตรกรที่มีตำแหน่งต่างๆ ทางสังคมดังนี้ ร้อยละ 27.8 มีตำแหน่งทางสังคมเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน โดยร้อยละ 15.1 มีตำแหน่งทางสังคมประเภทอื่นๆ เช่น ชรบ. อปพร. อสม. อกม. สภาเกษตรกร มีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 9.2 และร้อยละ 2.4 มีตำแหน่งทางสังคมเป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิก อบต. ตามลำดับ

1.1.6 การเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล พบว่าเกษตรกรสามในสี่ (ร้อยละ 87.7) เคยเข้าร่วมโครงการของทางรัฐบาลและเกษตรกรส่วนที่เหลือ ร้อยละ 12.21 ไม่เคยเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล โดยมีเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมโครงการต่างๆ ของทางรัฐบาลดังนี้ ร้อยละ 68.6 เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 52/53 รองลงมาร้อยละ 61.6 เข้าร่วมโครงการแทรกแซงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2556/57 ร้อยละ 32.4 เข้าร่วมโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ร้อยละ 28.9 เข้าร่วมโครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกรร้อยละ 12.4 เข้าร่วมโครงการแทรกแซงมันสำปะหลัง ปี 56/57 มีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 3.5 และร้อยละ 3 ที่เข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาภัยพาราทั้งระบบ ปี 2557 และโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 56/57 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยทางด้านสังคมของเกษตรกรในด้านระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆ

n = 370

ระดับข้อมูลข่าวสาร ที่ได้รับจาก แหล่งข้อมูลข่าวสาร ต่างๆ	ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)		
สื่อบุคคล	0 (0)	2 (0.5)	48 (13.0)	195 (52.7)	125 (33.8)	4.20 (0.672)	มาก
สื่อมวลชน	24 (6.5)	67 (18.1)	197 (53.2)	74 (20.0)	8 (2.2)	2.93 (0.851)	ปาน กลาง
สื่อสิ่งพิมพ์	62 (16.8)	161 (43.5)	146 (39.5)	1 (0.3)	0 (0)	2.23 (0.721)	น้อย
เฉลี่ยรวม						3.12 (0.568)	ปาน กลาง

1.1.7 ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลต่างๆ พบว่าเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจากแหล่งต่างๆ ในภาพรวมระดับปานกลาง ($\bar{X}$ 3.12, S.D. = 0.568) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจาก สื่อบุคคล เช่น เกษตรกรตำบล ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.672) สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.93, S.D. = 0.851) และสื่อกิจกรรม เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ หนังสือราชการ ระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.23, S.D. = 0.721) ตามลำดับ

1.2 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร ประกอบด้วย จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงาน การประกอบอาชีพ พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร รายได้ของครัวเรือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางสังคมของเกษตรกรตามรายละเอียดในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร

n = 370

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1 - 3	233	63.0
4 - 6	136	36.8
≥ 7	1	0.3
Min = 1 Max = 7 $\bar{X}$ = 3.17 S.D = 1.19		
2. จำนวนแรงงานภาคการเกษตร		
1	24	6.5
2	251	67.8
3	75	20.3
4	19	5.1
5	1	0.3
Min = 1 Max = 5 $\bar{X}$ = 2.25 S.D = 0.66		
3. การประกอบอาชีพ *		
ทำนา	321	86.8
ทำสวน	142	38.4
ทำไร่	294	79.5
เลี้ยงสัตว์	14	3.8
รับราชการ	43	11.6
ค้าขาย	22	5.9
รับจ้าง	231	62.4
อื่นๆ เช่น ข้าราชการบำนาญ รับเหมา ลูกจ้างโรงพยาบาล	33	8.9

*ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	n = 370	
ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร(ไร่)		
≤10	116	31.4
11-20	121	32.7
21-30	59	15.9
31- 40	33	8.9
>40	41	11.1
Min = 1 Max = 179 $\bar{X}$ = 21.97 S.D = 21.18		
5. ลักษณะการถือครองที่ดิน(ไร่)		
ของครัวเรือน	362	97.8
พื้นที่เช่า	44	11.9
บุคคลอื่นให้ทำกินฟรี	83	22.4
6. รายได้ในภาคการเกษตร (บาท)		
น้อยกว่า 50,000	96	26.0
50,001 – 100,000	124	33.5
มากกว่า 100,001	150	40.5
Min = 3,000 Max = 457,687 $\bar{X}$ = 102,828 S.D = 77,725		
7. รายได้นอกภาคการเกษตร (บาท)		
น้อยกว่า 50,000	261	70.5
50,001 – 100,000	79	21.4
มากกว่า 100,001	30	8.1
Min = 0 Max = 400,000 $\bar{X}$ = 40,823 S.D = 49,901		
8. รายได้ครัวเรือนทั้งหมด (บาท)		
น้อยกว่า 50,000	36	9.1
50,001 – 100,000	102	27.6
มากกว่า 100,001	232	67.7
Min = 19,292 Max = 575,000 $\bar{X}$ = 144,687 S.D = 89,503		

จากตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1.2.1 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรเกือบสองในสาม (ร้อยละ 63.0) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 1-3 คน รองลงมาร้อยละ 36.8 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 4-6 คน มีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 0.3 ที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 7 คน โดยเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.17 คน ต่ำสุด 2 คน สูงสุด 7 คน

1.2.2 จำนวนแรงงานภาคการเกษตร พบว่า เกษตรกรสองในสาม (ร้อยละ 67.8) มีจำนวนแรงงานภาคการเกษตร จำนวน 2 คน รองลงมาร้อยละ 20.3 มีจำนวนแรงงานภาคการเกษตร จำนวน 3 คน ร้อยละ 6.5 และร้อยละ 5.1 มีจำนวนแรงงานภาคการเกษตร จำนวน 1 คน และ 4 คน ตามลำดับ มีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 0.3 ที่มีจำนวนแรงงานภาคการเกษตร จำนวน 5 คน โดยเกษตรกรมีจำนวนแรงงานภาคการเกษตร เฉลี่ย 2.25 คน ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน

1.2.3 การประกอบอาชีพ พบว่า เกษตรกรมากกว่าสามในสี่ (ร้อยละ 86.4) ประกอบอาชีพทำนา รองลงมาร้อยละ 79.5 ประกอบอาชีพทำไร่ ร้อยละ 62.4 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 38.4 ร้อยละ 11.6 และร้อยละ 8.9 ประกอบอาชีพทำสวน รับราชการ และประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น ข้าราชการบำนาญ รับเหมา ตามลำดับ มีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 5.9 ที่ประกอบอาชีพค้าขาย และร้อยละ 3.8 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์

1.2.4 พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร พบว่า เกษตรกรเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 32.7) มีพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรระหว่าง 10-20 ไร่ รองลงมาร้อยละ 31.4 มีพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรน้อยกว่า 10 ไร่ ร้อยละ 15.9 และร้อยละ 11.1 มีจำนวนพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรระหว่าง 21 – 30 ไร่ และพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรมากกว่า 40 ไร่ ตามลำดับ ส่วนที่เหลือร้อยละ 8.9 มีพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรระหว่าง 31 – 40 ไร่ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรเฉลี่ย 21.97 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 179 ไร่

1.2.5 ลักษณะการถือครองที่ดิน พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97.8) มีลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของครัวเรือน รองลงมาร้อยละ 22.4 และร้อยละ 11.9 มีลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของบุคคลอื่นให้ทำฟรี และลักษณะการถือครองที่ดินเป็นพื้นที่เช่า ตามลำดับ

1.2.6 รายได้ในภาคการเกษตร พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 40.5) มีรายได้ในภาคการเกษตรมากกว่า 100,001 บาท รองลงมาร้อยละ 33.5 และร้อยละ 26.0 มีรายได้ในภาคการเกษตรระหว่าง 50,001 - 100,000 บาท และน้อยกว่า 50,000 บาท ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีรายได้ในภาคการเกษตรเฉลี่ย 102,828 บาท ต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 958,860 บาท

1.2.7 รายได้นอกภาคการเกษตร พบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 70.8) มีรายได้นอกภาคการเกษตรน้อยกว่า 50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 21.1 มีรายได้นอกภาคการเกษตรระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท มีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 8.1 ที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรมากกว่า 100,001 บาท โดยเกษตรกรมีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 40,823 บาท สูงสุด 400,000 บาท

1.2.8 รายได้ครัวเรือนทั้งหมด พบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 62.4) มีรายได้ครัวเรือนทั้งหมดมากกว่า 100,001 บาท รองลงมาร้อยละ 27.6 มีรายได้ครัวเรือนทั้งหมดระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท และร้อยละ 10.0 มีรายได้ครัวเรือนทั้งหมดน้อยกว่า 50,000 บาท โดยเกษตรกรมีรายได้ครัวเรือนทั้งหมดเฉลี่ย 144,687 บาท ต่ำสุด 19,292 บาท สูงสุด 575,000 บาท

ตอนที่ 2 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอหน้าป่าด จังหวัดอุตรดิตถ์

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) การเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (2) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และ (3) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน การวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4 – 4.6 ดังนี้

2.1 การเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผลการศึกษาการเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านการเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)		
1. การเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						3.50 (0.512)	มาก
1.1 การประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึง	76 (20.5)	131 (35.4)	109 (29.5)	41 (11.1)	13 (3.5)	3.58 (1.044)	มาก
1.2 การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม	28 (7.6)	68 (18.4)	214 (57.8)	48 (13.0)	12 (3.2)	3.14 (0.853)	ปานกลาง
1.3 การประชาสัมพันธ์มีระยะเวลาเพียงพอต่อการเตรียมตัวของเกษตรกร	53 (14.3)	200 (54.1)	76 (20.5)	23 (6.2)	18 (4.9)	3.67 (0.963)	มาก
1.4 การประชาสัมพันธ์ความสำคัญและวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน	47 (12.7)	91 (24.6)	179 (48.4)	47 (12.7)	6 (1.6)	3.34 (0.740)	ปานกลาง
1.5 การประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับอย่างชัดเจน	78 (21.1)	173 (46.8)	83 (22.4)	30 (8.1)	6 (1.6)	3.78 (0.692)	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านการเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปรากฏว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.512) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.692) ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพียงพอต่อการเตรียมตัวของเกษตรกร ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.963) และมีการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 1.044) ตามลำดับ

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.740) และมีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.853) ตามลำดับ

2.2 การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผลการศึกษาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)		
2.การขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						3.67 (0.461)	มาก
2.1 ความเข้าใจในหลักเกณฑ์เงื่อนไขการขึ้นทะเบียนฯ	52 (14.1)	80 (21.6)	203 (54.9)	24 (35.4)	11 (3.0)	3.37 (0.908)	ปานกลาง
2.2 เอกสารหลักฐานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนฯมีความเหมาะสมครบถ้วน	92 (24.9)	143 (38.6)	114 (30.8)	8 (2.2)	13 (3.5)	3.79 (0.958)	มาก
2.3 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนฯไม่ยุ่งยาก	88 (23.8)	195 (52.7)	77 (20.8)	8 (2.2)	2 (0.5)	3.97 (0.763)	มาก
2.4 การตรวจสอบการขึ้นทะเบียนฯไม่ยุ่งยาก	42 (11.4)	58 (15.7)	251 (67.8)	16 (4.3)	3 (0.8)	3.32 (0.763)	ปานกลาง
2.5 ระยะเวลาการดำเนินการขึ้นทะเบียนฯมีความเหมาะสม	68 (18.4)	209 (56.5)	81 (21.9)	11 (3.0)	1 (0.3)	3.90 (0.733)	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปรากฏว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.461) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ยุ่งยาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.763) ระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.733) และเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความเหมาะสมครบถ้วน ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.958) ตามลำดับ

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.908) และการตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ยุ่งยาก ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.763) ตามลำดับ

2.3 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผลการศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)	(จำนวน/ ร้อยละ)		
3.การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน						3.75 (0.562)	มาก
3.1 เจ้าหน้าที่ชี้แจงการขึ้นทะเบียนฯ ชัดเจน ถูกต้อง	67 (18.1)	62 (16.8)	173 (46.8)	59 (15.9)	9 (2.4)	3.32 (1.024)	ปานกลาง
3.2 เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ	40 (10.8)	236 (63.8)	88 (23.8)	2 (0.5)	4 (1.1)	3.83 (0.660)	มาก

n = 370

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 370

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด (จำนวน/ ร้อยละ)	มาก (จำนวน/ ร้อยละ)	ปานกลาง (จำนวน/ ร้อยละ)	น้อย (จำนวน/ ร้อยละ)	น้อยที่สุด (จำนวน/ ร้อยละ)		
3.3 เจ้าหน้าที่มีการอำนวยความสะดวกให้กับผู้รับบริการ	198 (53.5)	111 (30.0)	55 (14.9)	6 (1.6)	0 (0)	4.35 (0.791)	มากที่สุด
3.4 เจ้าหน้าที่มีความสุภาพในการให้บริการ	112 (30.3)	144 (38.9)	102 (27.6)	5 (1.4)	7 (1.9)	3.94 (0.895)	มาก
3.5 เจ้าหน้าที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่	61 (16.5)	201 (54.3)	86 (23.2)	5 (1.4)	17 (4.6)	3.77 (0.895)	มาก
3.6 เจ้าหน้าที่มีการตรวจสอบข้อมูลครบถ้วนทุกประเด็น	59 (15.9)	76 (20.5)	180 (48.6)	37 (10.0)	18 (4.9)	3.33 (1.017)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน ปรากฏว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.562) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่มีการอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้กับผู้รับบริการ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.791)

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีความสุภาพในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.895) เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.660) และเจ้าหน้าที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.902) ตามลำดับ

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีการตรวจสอบข้อมูลครบถ้วนทุกประเด็นคำถาม ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.1.017) และเจ้าหน้าที่ชี้แจงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ชัดเจน ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 1.024) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 สรุปความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1.การเตรียมการก่อนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3.50	0.512	มาก
2.การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3.67	0.461	มาก
3.การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน	3.75	0.562	มาก
เฉลี่ยรวม	3.64	0.382	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปรากฏว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.382) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก ทั้ง 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.562) การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.461) และการเตรียมการก่อนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.512) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

ระดับความคาดหวังของเกษตรกรกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วย ความคาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร การวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.8 – 4.9 ดังนี้

3.1 ความคาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ

ผลการศึกษาคาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านการจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ

n= 370

ประเด็นความคาดหวัง	ระดับความคาดหวัง					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด (จำนวน/ร้อยละ)	มาก (จำนวน/ร้อยละ)	ปานกลาง (จำนวน/ร้อยละ)	น้อย (จำนวน/ร้อยละ)	น้อยที่สุด (จำนวน/ร้อยละ)		
1. ความคาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ						3.51 (0.602)	มาก
1.1 การได้รับค่าชดเชยความเสียหายเป็นจำนวนเงิน	244 (65.9)	70 (18.9)	48 (11.4)	12 (3.2)	2 (0.5)	4.46 (0.859)	มากที่สุด
1.2 การได้รับค่าชดเชยความเสียหายเป็นปัจจัยการผลิต	123 (33.2)	148 (40.0)	90 (24.3)	6 (1.6)	3 (0.8)	4.03 (0.845)	มาก
1.3 การช่วยเหลือโดยการช่วยฟื้นฟูผลผลิตที่เสียหาย	62 (16.8)	193 (52.2)	76 (20.5)	37 (10.0)	2 (0.5)	3.75 (0.871)	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เกษตรกรมีความคาดหวังต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับการได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ ปรากฏว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.602) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรคาดหวังในระดับมากที่สุด คือ คาดหวังว่าจะได้รับค่าชดเชยความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.859)

เกษตรกรคาดหวังในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คาดหวังว่าจะได้รับค่าชดเชยความเสียหายเป็นปัจจัยการผลิต ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.845) และคาดหวังว่าจะช่วยเหลือโดยการช่วยฟื้นฟูผลผลิตที่เสียหาย ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.871) ตามลำดับ

3.2 ความคาดหวังว่าการจะได้รับประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

ผลการศึกษาความคาดหวังว่าการจะได้รับประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านการจะได้รับประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ประเด็นความคาดหวัง	ระดับความคาดหวัง					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย
	มากที่สุด (จำนวน/ ร้อยละ)	มาก (จำนวน/ ร้อยละ)	ปานกลาง (จำนวน/ ร้อยละ)	น้อย (จำนวน/ ร้อยละ)	น้อยที่สุด (จำนวน/ ร้อยละ)		
2. ความคาดหวังว่าจะ ได้รับประโยชน์จากระบบ ฐานข้อมูล						3.99 (0.514)	มาก
2.1 ได้รับความสะดวกใน การรับบริการจากภาครัฐ	70 (18.9)	63 (17.0)	160 (43.2)	73 (19.7)	4 (1.1)	3.33 (1.030)	ปานกลาง
2.2 สามารถใช้ข้อมูลขอรับ สิทธิประโยชน์ต่างๆ	51 (13.8)	58 (15.7)	216 (58.4)	44 (11.9)	1 (0.3)	3.31 (0.863)	ปานกลาง
2.3 สามารถใช้ในการ วางแผนกิจกรรมการเกษตร	104 (28.1)	188 (50.8)	78 (20.0)	4 (1.1)	0 (0)	4.06 (0.723)	มาก
2.4 ใช้เป็นข้อมูลในการเข้า ร่วมโครงการตามนโยบาย ของภาครัฐ	215 (58.1)	96 (25.9)	49 (13.2)	6 (1.6)	4 (1.1)	4.38 (0.855)	มากที่สุด
2.5 มีข้อมูลการปลูกพืชที่ เป็นปัจจุบันทุกช่วงฤดูกาล	108 (29.2)	182 (49.2)	72 (19.5)	8 (2.2)	0 (0)	4.05 (0.756)	มาก
2.6 ใช้ข้อมูลจากสมุด ทะเบียนเกษตรกรได้กับทุก หน่วยงาน	213 (57.6)	90 (24.3)	57 (15.4)	10 (2.7)	0 (0)	4.37 (0.839)	มากที่สุด
2.7 การจ่ายเงินช่วยเหลือ เกษตรกรที่ได้รับความ เสียหายจากภัยพิบัติด้าน การเกษตรมีความถูกต้อง ตรงกับข้อเท็จจริง	213 (57.6)	116 (31.4)	41 (11.1)	0 (0)	0 (0)	4.46 (0.687)	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่าเกษตรกรมีความคาดหวังต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านการจะได้รับการประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปรากฏว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.514) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรคาดหวังในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่คาดหวังว่าการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติด้านการเกษตรทำให้การขอรับความช่วยเหลือของเกษตรกรจะมีพื้นที่ความเสียหายไม่เกินพื้นที่ปลูก ทำให้วงเงินที่ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรมีความถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.687) คาดหวังว่าการจะใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.855) และคาดหวังว่าจะใช้ข้อมูลจากสมุดทะเบียนเกษตรกรมาเป็นข้อมูลให้กับทุกหน่วยงานที่มาเก็บข้อมูลจากเกษตรกร ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.839) ตามลำดับ

เกษตรกรคาดหวังในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ คาดหวังว่าจะเกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการวางแผนประกอบกิจกรรมการเกษตร ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.723) และคาดหวังว่าจะเกษตรกรจะมีข้อมูลการปลูกพืชที่เป็นปัจจุบันทุกช่วงฤดูกาลเพาะปลูกใช้เป็นข้อมูลติดตามการผลิตพืชที่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.756) ตามลำดับ

เกษตรกรคาดหวังในระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ คาดหวังว่าจะเกษตรกรจะได้รับความสะดวกในการรับบริการจากภาครัฐ ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.030) และคาดหวังว่าจะเกษตรกรสามารถใช้ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามที่ราชการกำหนด ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.863) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 สรุปความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นความคาดหวัง	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1.ความคาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ	3.51	0.602	มาก
2.ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากระบบฐานข้อมูล	3.99	0.514	มาก
เฉลี่ยรวม	3.75	0.437	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าเกษตรกรมีความคาดหวังต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปรากฏว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.437) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า

เกษตรกรคาดหวังในระดับมาก ทั้ง 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากระบบฐานข้อมูล ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.514) และความคาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.602) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ประกอบด้วย ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร วิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และระยะเวลาในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การวิเคราะห์ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.11– 4.14 ดังนี้

4.1 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผลการศึกษาขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด (จำนวน/ร้อยละ)	มาก (จำนวน/ร้อยละ)	ปานกลาง (จำนวน/ร้อยละ)	น้อย (จำนวน/ร้อยละ)	น้อยที่สุด (จำนวน/ร้อยละ)		
1.ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						4.09 (0.581)	มาก
1.1 เกษตรกรแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนฯ ณ สถานที่ที่นัดหมาย	145 (37.8)	159 (43.0)	30 (8.1)	41 (11.1)	0 (0)	4.08 (0.948)	มาก
1.2 เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลและสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้	221 (59.7)	71 (19.2)	61 (16.5)	16 (4.3)	1 (0.3)	4.34 (0.921)	มากที่สุด
1.3 เกษตรกรที่ยังไม่เคยขึ้นทะเบียนต้องกรอกข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลกิจกรรมการเกษตรเป็นรายแปลง	108 (29.2)	185 (50.0)	67 (18.1)	9 (2.4)	1 (0.3)	4.05 (0.770)	มาก
1.4 เกษตรกรต้องลงลายมือรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิ์การใช้ที่ดินด้วย	121 (32.7)	183 (49.5)	57 (15.4)	9 (2.4)	0 (0)	4.12 (0.751)	มาก
1.5 เกษตรกรต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานด้วย	98 (26.5)	153 (41.4)	85 (23.0)	28 (7.6)	6 (1.6)	3.84 (0.958)	มาก
1.6 เกษตรกรหากไม่ขึ้นทะเบียนฯ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้	206 (55.7)	97 (26.2)	48 (13.0)	16 (4.3)	3 (0.8)	4.32 (0.914)	มากที่สุด

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 370

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย
	มากที่สุด (จำนวน/ ร้อยละ)	มาก (จำนวน/ ร้อยละ)	ปานกลาง (จำนวน/ ร้อยละ)	น้อย (จำนวน/ ร้อยละ)	น้อยที่สุด (จำนวน/ ร้อยละ)		
1.7 เกษตรกรหากไม่ขึ้น ทะเบียนก่อนการเกิดภัย ธรรมชาติจะไม่ได้รับการ ช่วยเหลือหากพื้นที่การเกษตร เกิดภัยพิบัติ	120 (32.4)	139 (37.6)	86 (23.2)	18 (4.9)	7 (1.9)	3.94 (0.959)	มาก

จากตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปรากฏว่าในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.581) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.921) และเกษตรกรหากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วม โครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.914) ตามลำดับ

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เกษตรกรต้องลงลายมือรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิ์การใช้ที่ดินด้วย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.751) เกษตรกรจะต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ณ สถานที่ที่นัดหมาย ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.948) เกษตรกรที่ยังไม่เคยขึ้นทะเบียนต้องกรอกข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลง ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.770) เกษตรกรหากไม่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนจำแนกกิจกรรมรายแปลงก่อนการเกิดภัยธรรมชาติจะไม่ได้รับการช่วยเหลือหากพื้นที่การเกษตรเกิดภัยพิบัติ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.959) และเกษตรกรต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานด้วย ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.958) ตามลำดับ

4.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผลการศึกษาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด (จำนวน/ร้อยละ)	มาก (จำนวน/ร้อยละ)	ปานกลาง (จำนวน/ร้อยละ)	น้อย (จำนวน/ร้อยละ)	น้อยที่สุด (จำนวน/ร้อยละ)		
2.หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนฯ						3.92	มาก
						(0.648)	
2.1 เกษตรกรฯ จะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร	176 (47.6)	119 (32.2)	64 (17.3)	11 (3.0)	0 (0)	4.24 (0.843)	มากที่สุด
2.2 คริวเรือนเกษตร 1 คริวเรือนจะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน	86 (23.2)	160 (43.2)	89 (24.1)	34 (9.2)	1 (0.3)	3.80 (0.909)	มาก
2.3 เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องการปรับปรุงจะต้องไปแจ้ง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนไว้	88 (23.8)	130 (35.1)	117 (31.6)	24 (6.5)	11 (3.0)	3.70 (0.998)	มาก
2.4 เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนใหม่ขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามทะเบียนบ้านหรือที่ ณ ที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำการเกษตรก็ได้	111 (30.0)	159 (43.0)	82 (22.2)	8 (2.2)	10 (2.7)	3.95 (0.923)	มาก
2.5 เกษตรกรหากต้องการเปลี่ยนสถานที่ปรับปรุงข้อมูลต้องติดต่อ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขอขึ้นทะเบียนหรือตามที่ตั้งแปลงเท่านั้น	99 (26.8)	180 (48.6)	73 (19.7)	8 (2.2)	10 (2.7)	3.95 (0.891)	มาก

จากตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปรากฏว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.648) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุดคือ เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.958)

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก จำนวน 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนใหม่สามารถขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนหรือที่ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำการเกษตรก็ได้ อย่างไรก็ตาม ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.923) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนหากต้องการเปลี่ยนสถานที่ปรับปรุงข้อมูลต้องติดต่อเขียนคำร้อง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขอขึ้นทะเบียนที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือที่ตั้งแปลงเท่านั้น ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.891) คราวเรือนเกษตร 1 คราวเรือนจะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.909) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องการปรับปรุงจะต้องไปแจ้ง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนไว้ ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.998) ตามลำดับ

4.3 วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผลการศึกษาวิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด (จำนวน/ร้อยละ)	มาก (จำนวน/ร้อยละ)	ปานกลาง (จำนวน/ร้อยละ)	น้อย (จำนวน/ร้อยละ)	น้อยที่สุด (จำนวน/ร้อยละ)		
3. วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนฯ						3.95 (0.638)	มาก
3.1 เกษตรกรต้องหลักฐานแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน	105 (28.4)	193 (52.2)	63 (17.0)	8 (2.2)	1 (0.3)	4.06 (0.750)	มาก
3.2 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง	93 (25.1)	206 (55.7)	60 (16.2)	11 (3.0)	0 (0)	4.03 (0.730)	มาก
3.3 เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้อง	74 (20.0)	212 (57.3)	66 (17.8)	18 (4.9)	0 (0)	3.92 (0.754)	มาก
3.4 เกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้องด้วย	105 (28.4)	169 (45.7)	59 (15.9)	25 (6.8)	12 (3.2)	3.89 (0.998)	มาก
3.5 เกษตรกรต้องยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนฯต่อหน้าเจ้าหน้าที่ที่รับขึ้นทะเบียน	92 (24.9)	186 (50.3)	57 (15.41)	25 (6.8)	10 (2.7)	3.88 (0.951)	มาก

จากตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปรากฏว่าในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.638) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก ทั้ง 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เกษตรกรต้องเตรียมบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และเอกสารการใช้ที่ดินแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.750) เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง

พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.730) เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้อง ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.754) เกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้องด้วย ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.998) และเกษตรกรต้องยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อหน้าเจ้าหน้าที่ที่รับขึ้นทะเบียนเท่านั้น ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.951) ตามลำดับ

4.4 ระยะเวลาในการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผลการศึกษาระยะเวลาในการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านระยะเวลาในการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	มากที่สุด (จำนวน/ร้อยละ)	มาก (จำนวน/ร้อยละ)	ปานกลาง (จำนวน/ร้อยละ)	น้อย (จำนวน/ร้อยละ)	น้อยที่สุด (จำนวน/ร้อยละ)		
4. ระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนฯ						3.98 (0.536)	มาก
4.1 มีการรับขึ้นทะเบียนฯตามแผนปฏิบัติงานในพื้นที่	178 (48.1)	148 (40.0)	40 (10.8)	4 (1.1)	0 (0)	4.35 (0.714)	มากที่สุด
4.2 มีการขึ้นทะเบียนฯ ตั้งแต่มีนาคม – กรกฎาคม 2556	24 (6.5)	57 (15.4)	254 (68.6)	32 (8.6)	3 (0.8)	3.18 (0.708)	ปานกลาง
4.3 หากเกษตรกรต้องการขึ้นทะเบียนฯหลังจากเดือนกรกฎาคม 2556 สามารถติดต่อขอขึ้นได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ ตามวันและเวลาราชการ	228 (61.6)	86 (23.2)	45 (12.2)	7 (1.9)	4 (1.1)	4.42 (0.856)	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านระยะเวลาในการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปรากฏว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.536) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หากเกษตรกรต้องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรหลังจากเดือนกรกฎาคม 2556 สามารถติดต่อขอขึ้นได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ ตามวันและเวลาราชการ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.856) และมีการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรตามแผนปฏิบัติงานในพื้นที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.714) ตามลำดับ

เกษตรกรเห็นด้วยในระดับปานกลาง คือ มีการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมรายแปลงตามโครงการฯ ในช่วงเวลา 5 เดือน ตั้งแต่มีนาคม – กรกฎาคม 2556 ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 0.708)

ตารางที่ 4.15 สรุปความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1. ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	4.09	0.581	มาก
2. หลักการและเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3.92	0.648	มาก
3. วิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3.95	0.638	มาก
4. ระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3.98	0.536	มาก
เฉลี่ยรวม	3.99	0.494	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปรากฏว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.494) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.581) ระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.536) วิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.638) หลักการและเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.648) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรวิเคราะห์ได้ดังนี้

5.1 การทดสอบสมมุติฐานโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ในการศึกษาคั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อหาความเกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระหลายตัว ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความเกี่ยวข้องแบบใดหรือทิศทางใด (เชิงบวกหรือเชิงลบ) กับตัวแปรตาม และมีระดับความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตามมากหรือน้อยเพียงใด การวิเคราะห์คั้งนี้ ใช้ตัวแปรอิสระ 8 ตัวแปร ที่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น ได้แก่ 1) อายุ 2) ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ 3) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4) จำนวนแรงงานภาคการเกษตร 5) พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร 6) รายได้ครัวเรือน 7) การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 8) ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ส่วนตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ 1) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 2) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 3) วิธีการและเอกสารที่ใช้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และ 4) ระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$Y_1 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8$$

$$Y_2 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8$$

$$Y_3 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8$$

$$Y_4 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8$$

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์แทนตัวแปรดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรอิสระ

x_1 = อายุ (ปี)

x_2 = ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

x_3 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)

x_4 = จำนวนแรงงานภาคการเกษตร (คน)

x_5 = พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร (ไร่)

x_6 = รายได้ครัวเรือน (บาท)

x_7 = การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

x_8 = ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรตาม

Y_1 = ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

Y_2 = ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

Y_3 = ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

Y_4 = ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ตัวแปรอิสระ 8 ตัว และตัวแปรตาม 4 ตัว ที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานมาแสดง ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

ที่	ตัวแปร	เฉลี่ย	S.D.
ตัวแปรอิสระ			
x ₁	อายุ(ปี)	51.31	10.37
x ₂	ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ	3.12	0.568
x ₃	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน(คน)	3.17	1.19
x ₄	จำนวนแรงงานภาคการเกษตร(คน)	2.25	0.66
x ₅	พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร(ไร่)	21.97	21.18
x ₆	รายได้ครัวเรือน(บาท/ปี)	144,687	89,503
x ₇	การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3.64	0.382
x ₈	ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3.75	0.437
ตัวแปรตาม			
Y ₁	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนฯด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	4.09	0.581
Y ₂	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนฯด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3.92	0.648
Y ₃	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนฯด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3.95	0.638
Y ₄	ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนฯด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	3.98	0.536

2. การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย โดยศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงกว่า 0.8 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตัวเอง (multicollinearity) อันเป็นการละเมิดข้อกำหนดของการถดถอยพหุ รายละเอียดดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ตัวแปร	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_7	x_8
x_1	1	-.027	-.150	-.034	-.076	.000	-.002	.010
x_2		1	-.057	-.075	.213	.056	.206	.171
x_3			1	.601	-.200	.103	.010	-.049
x_4				1	-.070	.097	-.015	-.038
x_5					1	.543	.000	-.012
x_6						1	-.045	-.033
x_7							1	.482
x_8								1

จากตารางที่ 4.17 เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่ พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์สูงเกินกว่า 0.8 ที่จะก่อให้เกิดการละเมิดข้อสมมติฐานเกี่ยวกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุ จึงสรุปได้ว่า สามารถใช้ผลการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ตามผลการวิเคราะห์นี้ได้ โดยผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้กับตัวแปรต่างๆ ดังนี้

$$Y_1 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8$$

$$Y_2 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8$$

$$Y_3 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8$$

$$Y_4 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8$$

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยวิเคราะห์ระหว่างตัวแปรอิสระ 8 ตัวแปร และตัวแปรตาม 4 ตัวแปร เข้าสมการคำนวณโดยวิธี Enter ซึ่งเป็นเทคนิคการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการความถดถอยในขั้นตอนเดียว รายละเอียดตามตารางที่ 4.18- 4.21 ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370			
ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig
ค่าคงที่	0.344	1.103	0.271
x ₁ อายุ (ปี)	-0.002	-0.796	0.427
x ₂ ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ	0.049	1.091	0.276
x ₃ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)	-0.070	-2.621**	0.009
x ₄ จำนวนแรงงานภาคการเกษตร (คน)	0.075	1.632	0.103
x ₅ พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร (ไร่)	0.001	0.539	0.590
x ₆ รายได้ครัวเรือน (บาท/ปี)	5.870E-7	1.766	0.078
x ₇ การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.603	8.332**	0.000
x ₈ ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.388	6.171**	0.000

R² = 0.389 Adjusted R² = 0.376 SEE = 0.459 F = 28.742 Sig = 0.271

หมายเหตุ

** หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 สมการทำนายแนวโน้มความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรคือ

$$Y_1 = 0.344 - 0.002x_1 + 0.049x_2 - 0.070x_3 + 0.075x_4 + 0.001x_5 + 5.870E7x_6 + 0.603x_7 + 0.388x_8$$

ผลจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัว เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า $F = 28.742$ Sig = 0.271 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ ปรากฏว่า Adjusted R^2 มีค่าเท่ากับ 0.376 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการเข้าร่วมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้ร้อยละ 37.6 ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด 8 ตัว มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับที่ 0.01 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ คือ การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร คือ เมื่อเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก็มากขึ้นไปด้วยและมี 1 ตัวตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตัวแปรตามในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือจำนวนสมาชิกในครัวเรือน นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพิ่มขึ้นการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร กลับมีแนวโน้มลดลง

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตามในตารางที่ 4.18 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่า มีตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3.2 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์		
	ถดถอย (b)	t	Sig
ค่าคงที่	-1.042	-3.280	0.001
x ₁ อายุ (ปี)	0.001	0.455	0.649
x ₂ ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ	-0.032	-0.708	0.479
x ₃ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)	0.027	0.989	0.323
x ₄ จำนวนแรงงานภาคการเกษตร (คน)	0.071	1.524	0.128
x ₅ พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร (ไร่)	0.000	-0.377	0.706
x ₆ รายได้ครัวเรือน (บาท/ปี)	6.639E-7	1.964*	0.050
x ₇ การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร	0.975	13.250**	0.000
x ₈ ความคาดหวังของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.302	4.732**	0.000

R²=0.491 Adjusted R² = 0.480 SEE = 0.467 F=43.525 Sig = 0.001

หมายเหตุ

** หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 สมการทำนายแนวโน้มความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร คือ

$$Y_2 = -1.042 + 0.001x_1 - 0.032x_2 + 0.027x_3 + 0.071x_4 + 0.000x_5 + 6.639E-7x_6 + 0.975x_7 + 0.302x_8$$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัว เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า F = 43.525 Sig = 0.001 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์

การตัดสินใจเชิงพหุ ปรากฏว่า Adjusted R^2 มีค่าเท่ากับ 0.480 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้ร้อยละ 48.0 ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด 8 ตัว มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับที่ 0.01 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ คือ ดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรนั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก็มากขึ้นไปด้วย และมี 1 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ รายได้ครัวเรือน นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีรายได้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก็มากขึ้นไปด้วย

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตามในตารางที่ 4.19 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่า มีตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ รายได้ครัวเรือน ดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3.3 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตารางที่ 4.20 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig
ค่าคงที่	-0.968	-3.035	0.003
x ₁ อายุ (ปี)	0.003	1.204	0.229
x ₂ ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ	0.014	0.302	0.763
x ₃ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)	-0.020	-0.729	0.466
x ₄ จำนวนแรงงานภาคการเกษตร (คน)	0.110	2.263*	0.019
x ₅ พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร (ไร่)	0.000	0.329	0.742
x ₆ รายได้ครัวเรือน (บาท/ปี)	6.856E-7	2.019*	0.044
x ₇ การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.953	12.890**	0.000
x ₈ ความคาดหวังของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.258	4.022**	0.000

R² = 0.472 Adjusted R² = 0.460 SEE = 0.469 F = 40.281 Sig = 0.003

หมายเหตุ

** หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 สมการทำนายแนวโน้มความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรคือ

$$Y_3 = -0.968 + 0.003x_1 - 0.014x_2 - 0.020x_3 + 0.110x_4 + 0.000x_5 + 6.856E-7x_6 + 0.953x_7 + 0.258x_8$$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัว เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า F = 40.281 Sig = 0.003 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์

การตัดสินใจเชิงพหุ ปรากฏว่า Adjusted R^2 มีค่าเท่ากับ 0.460 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือ การเข้าร่วมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรได้ร้อยละ 46.0 ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด 8 ตัว มีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ 0.01 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรนั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก็มากขึ้นไปด้วย และมี 2 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ จำนวนแรงงานภาคการเกษตร และรายได้ครัวเรือน นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีจำนวนแรงงานภาคการเกษตรและรายได้ครัวเรือนมากขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก็มากขึ้นไปด้วย

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม ในตารางที่ 4.20 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่า มีตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร คือ จำนวนแรงงานภาคการเกษตร รายได้ครัวเรือน การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3.3 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในด้านระยะเวลาในการดำเนินงาน การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์		Sig
	ถดถอย (b)	t	
ค่าคงที่	1.642	5.187	0.000
x ₁ อายุ (ปี)	0.000	-0.411	0.681
x ₂ ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆ	-0.119	-2.644**	0.009
x ₃ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)	0.083	3.058**	0.002
x ₄ จำนวนแรงงานภาคการเกษตร (คน)	-0.071	-1.534	0.126
x ₅ พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร (ไร่)	-0.003	-2.041*	0.042
x ₆ รายได้ครัวเรือน (บาท/ปี)	9.335E-7	2.772**	0.006
x ₇ การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร	0.273	3.727**	0.000
x ₈ ความคาดหวังของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	0.426	6.696**	0.000

$R^2 = 0.264$ Adjusted $R^2 = 0.247$ SEE = 0.465 F = 16.150 Sig = 0.000

หมายเหตุ

** หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* หมายถึง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 สมการทำนายแนวโน้มความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรคือ

$$Y_4 = -1.642 + 0.000x_1 - 0.119x_2 + 0.083x_3 - 0.071x_4 - 0.003x_5 + 9.335E-7x_6 + 0.273x_7 + 0.426x_8$$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรโดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัว เข้าไปในสมการ ปรากฏว่าได้ค่า F = 16.150 Sig = 0.000

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ ปรากฏว่า Adjusted R^2 มีค่าเท่ากับ 0.247 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ได้ร้อยละ 24.7 ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด 8 ตัว มีตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ คือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ครัวเรือนการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ครัวเรือนการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมากขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จะเพิ่มขึ้นไปด้วย มีตัวแปรอิสระ 1 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ คือ ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีแนวโน้มลดลงและมีตัวแปรอิสระ 1 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรที่มีผลต่อตัวแปรตามในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ พื้นที่ถือครองที่ดินทางการเกษตร นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีพื้นที่ถือครองที่ดินทางการเกษตรเพิ่มขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีแนวโน้มลดลง

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อหาตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม ในตารางที่ 4.21 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสรุปได้ว่า มีตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร คือ ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร รายได้ครัวเรือน ดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตารางที่ 4.22 สรุปความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียน
และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร	ความ เกี่ยวข้อง +/-	ระดับ นัยสำคัญ
1. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	ด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง	-	0.01
2. การดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	ทะเบียนเกษตรกร	+	0.01
3. ความคาดหวังของเกษตรกร ต่อประโยชน์จากการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร		+	0.01
1. รายได้ครัวเรือน	ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้น	+	0.05
2. การดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+	0.01
2. ความคาดหวังของเกษตรกร ต่อประโยชน์จากการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร		+	0.01
1. จำนวนแรงงานภาคการเกษตร	ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียน	+	0.05
2. รายได้ครัวเรือน	และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	+	0.05
2. การดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร		+	0.01
3. ความคาดหวังของเกษตรกร ต่อประโยชน์จากการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร		+	0.01

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม		ระดับ นัยสำคัญ
	ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการ ดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร	ความ เกี่ยวข้อง +/-	
1. ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจาก แหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ	ด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	-	0.01
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		+	0.01
3. พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร		-	0.05
4. รายได้ครัวเรือน		+	0.05
5. การดำเนินการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร		+	0.01
6. ความคาดหวังของเกษตรกรต่อ ประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร		+	0.01

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังต่อไปนี้

1. ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ มีความเกี่ยวข้องเชิงลบหรือทิศทางตรงกันข้ามกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความเกี่ยวข้องเชิงลบหรือทิศทางตรงกันข้ามกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและมีความเกี่ยวข้องเชิงบวกหรือทิศทางเดียวกันกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

3. จำนวนแรงงานภาคการเกษตร มีความเกี่ยวข้องเชิงบวกหรือทิศทางเดียวกันกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

4. **พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร** มีความสัมพันธ์เชิงลบหรือทิศทางตรงกันข้ามกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5. **รายได้ครัวเรือน** มีความเกี่ยวข้องเชิงบวกหรือทิศทางเดียวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

6. **การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร** มีความเกี่ยวข้องเชิงบวกหรือทิศทางเดียวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

7. **ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร** มีความเกี่ยวข้องเชิงบวกหรือทิศทางเดียวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตอนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

6.1 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร แสดงด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียด ดังตารางที่

ตารางที่ 4.23 ระดับปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย
	มากที่สุด (จำนวน/ ร้อยละ)	มาก (จำนวน/ ร้อยละ)	ปานกลาง (จำนวน/ ร้อยละ)	น้อย (จำนวน/ ร้อยละ)	น้อยที่สุด (จำนวน/ ร้อยละ)		
1.การประชาสัมพันธ์การขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						1.99 (1.278)	น้อย
1.1 การประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจน	41 (11.1)	34 (9.1)	91 (24.6)	106 (28.6)	98 (26.5)	2.50 (1.278)	น้อย
1.2 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม	14 (3.8)	20 (5.4)	50 (13.5)	47 (12.7)	239 (64.6)	1.77 (1.088)	น้อยที่สุด
1.3 ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการเตรียมตัวของเกษตรกร	16 (4.3)	11 (3.0)	55 (14.9)	79 (21.4)	209 (56.5)	1.71 (1.121)	น้อยที่สุด
2. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						2.15 (0.939)	น้อย
2.1 หลักเกณฑ์เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนฯ	20 (5.4)	36 (9.7)	99 (26.8)	137 (37.0)	78 (21.1)	2.41 (1.089)	น้อย
2.2 เอกสารหลักฐานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนฯ	20 (5.4)	23 (6.2)	40 (10.8)	164 (44.3)	123 (33.2)	2.06 (1.084)	น้อย
2.3 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	29 (7.8)	29 (7.8)	90 (24.3)	130 (38.1)	92 (24.9)	2.39 (1.168)	น้อย
2.4 ระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนฯ	13 (3.5)	12 (3.2)	49 (13.2)	100 (27.0)	196 (53.0)	1.77 (1.029)	น้อยที่สุด
3. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน						2.15 (0.988)	น้อย
3.1 การชี้แจงโครงการขึ้นทะเบียนฯของเจ้าหน้าที่	16 (4.3)	35 (10.3)	55 (14.9)	144 (38.9)	117 (31.6)	2.17 (1.114)	น้อย
3.2 การอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนฯให้กับผู้รับบริการ	14 (3.8)	26 (7.0)	68 (18.4)	144 (38.9)	118 (31.9)	2.12 (1.055)	น้อย

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

n = 370

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย
	มากที่สุด (จำนวน/ ร้อยละ)	มาก (จำนวน/ ร้อยละ)	ปานกลาง (จำนวน/ ร้อยละ)	น้อย (จำนวน/ ร้อยละ)	น้อยที่สุด (จำนวน/ ร้อยละ)		
3.3 แผนปฏิบัติงานในพื้นที่ของ เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนฯ	17 (4.6)	35 (9.5)	43 (11.6)	180 (48.6)	95 (25.7)	2.19 (1.064)	น้อย
3.4 การตรวจสอบข้อมูลของ เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนฯ	15 (4.1)	32 (8.6)	68 (18.4)	137 (37.0)	118 (31.9)	2.16 (1.091)	น้อย
4. สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกร ได้รับจากการขึ้นทะเบียนฯ						1.74 (1.034)	น้อย ที่สุด
4.1 เกษตรกรไม่ทราบข้อมูล เรื่องสิทธิประโยชน์ของการขึ้น ทะเบียนฯ	12 (0)	16 (0)	42 (0)	95 (0)	205 (0)	1.74 (1.034)	น้อย ที่สุด

การศึกษาระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัญหาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นปัญหาแล้วให้เกษตรกรแสดงความคิดเห็นว่าแต่ละประเด็นเป็นปัญหาที่เกษตรกรประสบในระดับใด ประเด็นปัญหาประกอบด้วย ด้านประชาสัมพันธ์ การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

จากตารางที่ 4.23 ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.01$, S.D.=0.807) รายละเอียดในแต่ละประเด็น ดังนี้

6.1.1 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
ปรากฏว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.99$, S.D. = 0.867) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อย คือ การประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 1.278)

เกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อยที่สุด 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 1.77$, S.D. = 1.088) และ

ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการเตรียมตัวของเกษตรกร ($\bar{X} = 1.71$, S.D. = 1.121) ตามลำดับ

6.1.2 ปัญหาด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปรากฏว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.939) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อย 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักเกณฑ์ เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.41$, S.D. = 1.089) ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 1.168) และเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.06$, S.D. = 1.084) ตามลำดับ

เกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อยที่สุด คือ ระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 1.77$, S.D. = 1.029)

6.1.3 ปัญหาด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปรากฏว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.988) เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า

เกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อยทั้ง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ แผนปฏิบัติงานในพื้นที่ของเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.19$, S.D. = 1.064) การชี้แจงโครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 2.17$, S.D. = 1.114) การตรวจสอบข้อมูลของเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = 1.091) และการอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้กับผู้รับบริการ ($\bar{X} = 2.12$, S.D. = 1.055) ตามลำดับ

6.1.4 ปัญหาด้านสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรปรากฏว่า เกษตรกรมีปัญหาระดับอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.74$, S.D. = 1.034) ในประเด็นเกษตรกรไม่ทราบข้อมูลเรื่องสิทธิประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตารางที่ 4.24 สรุประดับปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ประเด็นปัญหา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1. การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	1.99	0.867	น้อย
2. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	2.15	0.939	น้อย
3. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	2.15	0.988	น้อย
4. สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	1.74	1.034	น้อยที่สุด
เฉลี่ยรวม	2.01	0.807	น้อย

จากตารางที่ 4.24 พบว่าเกษตรกรมีระดับปัญหาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปรากฏว่าภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.01$, S.D. = 0.807) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า

เกษตรกรมีปัญหในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.988) การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.15$, S.D. = 0.939) และการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 1.99$, S.D. = 0.867) ตามลำดับ

เกษตรกรมีปัญหในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ($\bar{X} = 1.74$, S.D. = 1.034)

6.2 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ตารางที่ 4.25 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

n = 370

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร		
1.1 ควรมีการแจ้งผู้นำชุมชนประกาศหอกระจายข่าวอย่างสม่ำเสมอ	26	7.0
1.2 ทำป้ายไวนิลประชาสัมพันธ์ไปติดตามหมู่บ้าน	40	10.8
1.3 ควรประสานงานกับ อบต. ให้ประกาศเสียงตามสาย	14	3.8
2. ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร		
2.1 อยากให้เกษตรกร 1 คนสามารถขึ้นได้มากกว่า 1 คน	27	7.3
2.2 ให้สมาชิกที่มีชื่อในทะเบียนเกษตรกรขึ้นทะเบียนเพื่อเข้าร่วมโครงการได้	58	15.7
3. ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร		
3.1 อยากให้เจ้าหน้าที่ออกบริการเป็นกลุ่มเพื่อความรวดเร็วในการให้บริการ	49	13.2
3.2 อยากให้เจ้าหน้าที่ประสานงานหน่วยงานอื่นให้เรื่องการขอรับบริการที่ไม่มีในพื้นที่ของอำเภอ	39	10.5
4. ด้านสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร		
4.1 อยากให้การช่วยเหลือเกษตรกรจ่ายเงินให้เกษตรกรโดยตรงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง	95	25.7
4.2 อยากให้เกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินสามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลได้	93	25.1

จากตารางที่ 4.25 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

6.2.1 ด้านการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

เกษตรกรร้อยละ 10.8 เสนอแนะให้ทำป้ายไวนิลประชาสัมพันธ์ติดตามหมู่บ้าน รองลงมาร้อยละ 7.0 และร้อยละ 3.8 เสนอแนะว่าควรมีการแจ้งผู้นำชุมชนประกาศหอกระจายข่าว และประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลประกาศเสียงตามสาย ตามลำดับ

6.2.2 ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกษตรกรร้อยละ 15.7 เสนอแนะให้สมาชิกที่มีชื่อในทะเบียนเกษตรกรขึ้นทะเบียนเพื่อเข้าร่วมโครงการได้ และร้อยละ 7.3 อยากให้เกษตรกร 1 ครัวเรือนสามารถขึ้นได้มากกว่า 1 คนตามลำดับ

6.2.3 ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 13.2 เสนอแนะว่าอยากให้เจ้าหน้าที่ออกบริการเป็นกลุ่มเพื่อความรวดเร็วในการให้บริการ รองลงมาร้อยละ 10.5 เสนอแนะว่าอยากให้เจ้าหน้าที่ประสานงานหน่วยงานอื่นให้เรื่องการขอรับบริการที่ไม่มีในพื้นที่ของอำเภอ ตามลำดับ

6.2.4 ด้านสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 25.7 และร้อยละ 25.1 เสนอแนะว่า อยากให้การช่วยเหลือเกษตรกรจ่ายเงินให้เกษตรกรโดยตรงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางและอยากให้เกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินสามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลได้ ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยได้นำเสนอในประเด็นสำคัญจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 2) การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 3) ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 4) ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 5) ปัญหา ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 5,005 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ตามรายชื่อเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 5 ตอน ได้แก่ 1) ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 2) การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 3) ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 4) ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร 5) ปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรทดสอบความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 20 คน ในเขตอำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบ

สัมพันธภาพ เท่ากับ 0.79 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ปัจจัยทางด้านสังคมของเกษตรกร

เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์ กว่าครึ่งเป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 51.31 ปี เกือบสองในสามจบการศึกษา ระดับชั้น ประถมศึกษา เกษตรกรกว่าครึ่งไม่มีตำแหน่งทางสังคม แต่เกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกองค์กร โดยเฉพาะเป็นกลุ่มลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและสมาชิกสหกรณ์ การเกษตร เกษตรกรสามในสี่เคยเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล โดยเฉพาะโครงการประกันรายได้ เกษตรกรและโครงการแทรกแซงราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรได้รับแหล่งข้อมูลข่าวสารระดับ มากจากสื่อบุคคล เช่น เกษตรตำบล ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนบ้าน และญาติพี่น้อง และได้รับแหล่งข้อมูล ข่าวสารระดับปานกลาง ระดับน้อย จากสื่อมวลชน และสื่อสิ่งพิมพ์ ตามลำดับ

1.3.2 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร

เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำป่าด จังหวัดอุดรดิตถ์ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.17 คน มีจำนวนแรงงานภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.25 คน เกษตรกรมากกว่าสามในสี่ประกอบอาชีพทำนา และทำไร่ รองลงมาคือรับจ้าง มีพื้นที่ถือ ครองด้านการเกษตรเฉลี่ย 21.97 ไร่ โดยลักษณะการถือครองเกือบทั้งหมดเป็นของครัวเรือน รายได้ใน ครัวเรือนทั้งหมดเฉลี่ย 144,687 บาท/ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่มาจากภาคการเกษตรเฉลี่ย 102,828 บาท/ครัวเรือน และรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 40,901 บาท

1.3.3 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) เกษตรกรมีความคิดเห็นในการเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในระดับมาก 3 ประเด็น ได้แก่ 1) มีการประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับอย่างชัดเจน 2) ระยะเวลาในการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพียงพอต่อการเตรียมตัวของเกษตรกร 3) มีการประชาสัมพันธ์การขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึง นอกนั้นมีความคิดเห็นระดับ ปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของโครงการ อย่างชัดเจนและมีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม

2) เกษตรกรมีความคิดเห็นในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในระดับมาก 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ขั้นตอน การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ยุ่งยาก 2) ระยะเวลาในการดำเนินการขึ้น

ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความเหมาะสม 3) เอกสารหลักฐานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความเหมาะสมครบถ้วนนอกนั้นมีความคิดเห็นระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและการตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ยุ่งยาก

3) เกษตรกรมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น คือ เจ้าหน้าที่ที่มีการอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้กับผู้รับบริการ ระดับมาก 3 ประเด็น ได้แก่ 1) เจ้าหน้าที่ที่มีความสุภาพในการให้บริการ 2) เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ 3) เจ้าหน้าที่ที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่ นอกนั้นมีความคิดเห็นระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่มีการตรวจสอบข้อมูลครบถ้วนทุกประเด็นคำถามและเจ้าหน้าที่ชี้แจงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรชัดเจน ถูกต้อง

1.3.4 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) เกษตรกรมีความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคาดหวังในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ คาดหวังว่าจะได้รับค่าชดเชยความเสียหายเป็นจำนวนเงิน นอกนั้นมีความคาดหวังระดับมาก 2 ประเด็น ได้แก่ คาดหวังว่าจะได้รับค่าชดเชยความเสียหายเป็นปัจจัยการผลิตและคาดหวังว่าจะช่วยเหลือโดยการช่วยฟื้นฟูผลผลิตที่เสียหาย

2) เกษตรกรมีความคาดหวังเกี่ยวกับการจะได้รับประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคาดหวัง ในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น ได้แก่ 1) คาดหวังว่าการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับ ความเสียหายจากภัยพิบัติด้านการเกษตรทำให้การขอรับความช่วยเหลือของเกษตรกรจะมีพื้นที่ความเสียหายไม่เกินพื้นที่ปลูก ทำให้วงเงินที่ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรมีความถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง 2) คาดหวังว่าการจะใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐ 3) คาดหวังว่าจะใช้ข้อมูลจากสมุดทะเบียนเกษตรกรมาเป็นข้อมูลให้กับทุกหน่วยงานที่มาเก็บข้อมูลจากเกษตรกร ระดับมาก 2 ประเด็น ได้แก่ 1) คาดหวังว่าจะเกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการวางแผนประกอบกิจกรรมการเกษตร 2) คาดหวังว่าจะเกษตรกรจะมีข้อมูลการปลูกพืชที่เป็นปัจจุบันทุกช่วงฤดูกาลเพาะปลูกใช้เป็นข้อมูลติดตามการผลิตพืชที่เป็นปัจจุบัน นอกนั้นคาดหวังระดับปานกลาง จำนวน 2 ประเด็น

ได้แก่ คาดหวังว่าจะเกษตรกรจะได้รับความสะดวกในการรับบริการจากภาครัฐและคาดหวังว่าจะเกษตรกรสามารถใช้ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามที่ราชการกำหนด

1.3.5 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

1) เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้ และเกษตรกรหากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้ นอกนั้นมีความคิดเห็นระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ 1) เกษตรกรต้องลงลายมือรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิ์การใช้ที่ดินด้วย 2) เกษตรกรจะต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ณ สถานที่ที่นัดหมาย 3) เกษตรกรที่ยังไม่เคยขึ้นทะเบียนต้องกรอกข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลง 4) เกษตรกรหากไม่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนจำแนกกิจกรรมรายแปลงก่อนการเกิดภัยธรรมชาติจะไม่ได้รับการช่วยเหลือหากพื้นที่การเกษตรเกิดภัยพิบัติ 5) เกษตรกรต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานด้วย

2) เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น คือ เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร นอกนั้นมีความคิดเห็นระดับมาก จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนใหม่สามารถขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนหรือที่ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำการเกษตรก็ได้ อย่างไรก็ตาม 2) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนหากต้องการเปลี่ยนสถานที่ปรับปรุงข้อมูลต้องติดต่อเขียนคำร้อง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขอขึ้นทะเบียนที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือที่ตั้งแปลงเท่านั้น 3) คราวเรือนเกษตรกร 1 ครัวเรือนจะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน 4) เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องการปรับปรุงจะต้องไปแจ้ง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนไว้

3) เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับวิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นด้วยระดับมากที่สุด 5 ประเด็น ได้แก่ 1) เกษตรกรต้องเตรียมบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และเอกสารการใช้ที่ดินแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน 2) เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์ 3) เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้อง 4) เกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้องด้วย 5) เกษตรกรต้องยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อหน้าเจ้าหน้าที่ที่รับขึ้นทะเบียนเท่านั้น

4) เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินงานในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ หากเกษตรกรต้องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรหลังจากเดือนกรกฎาคม 2556 สามารถติดต่อขอขึ้นได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ ตามวันและเวลาราชการและมีการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรตามแผนปฏิบัติงานในพื้นที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอ นอกนั้นมีความเห็นระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือมีการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมรายแปลงตามโครงการฯ ในช่วงเวลา 5 เดือน ตั้งแต่มีนาคม – กรกฎาคม 2556

1.3.6 ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากผลการวิเคราะห์หัตถดอยพหุ ปรากฏว่า มีตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ดังนี้

1) ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

2) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

3) จำนวนแรงงานภาคการเกษตร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) พื้นที่ถือครองด้านการเกษตรความสัมพันธ์เชิงลบกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) รายได้ครัวเรือนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6) การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั้งสิ้นประเด็นอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

7) ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั้งสิ้นประเด็นอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

1.3.7 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

1) ปัญหา ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยใน 3 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร นอกจากนี้ยังพบว่าเกษตรกรมีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ในด้านด้านสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2) ข้อเสนอแนะ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 10.8 เสนอแนะให้ทำป้ายไว้นิลประชาสัมพันธ์ติดตามหมู่บ้าน ด้านการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 15.7 เสนอแนะให้สมาชิกที่มีชื่อในทะเบียนเกษตรกรขึ้นทะเบียนเพื่อเข้าร่วมโครงการได้ ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 13.2 เสนอแนะว่าอยากให้เจ้าหน้าที่ออกบริการเป็นกลุ่มเพื่อความรวดเร็วในการให้บริการ ด้านสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 25.7 และร้อยละ 25.1 เสนอแนะว่า อยากให้การช่วยเหลือเกษตรกรจ่ายเงินให้เกษตรกรโดยตรงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางและอยากให้เกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินสามารถเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลได้

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนเกษตรกรปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังกล่าวแล้ว มีสิ่งที่ควรอภิปราย ดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

2.1.1 ปัจจัยทางสังคมของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย มีอายุเฉลี่ย 51.31 ปี สอดคล้องกับ ภาธรณี กฤษณาเรืองศรี (2555: 40) ที่ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 46-55 ปี เกษตรกรมากกว่าครึ่งจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับ ศุภชัย ลิขิตธนวงษ์ (2555: 57) ศึกษาความคาดหวังของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกพืชอาหารและพลังงานทดแทน ในเขตพื้นที่นิคมสหกรณ์แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาซึ่งจัดได้ว่าเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาก่อนข้างต่ำ เนื่องจากในอดีตมีการศึกษาภาคบังคับอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา เกษตรกรเกือบทั้งหมดเป็นสมาชิกหรือกลุ่มลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร แต่มีส่วนน้อยที่มีตำแหน่งทางสังคม เกษตรกรสามในสี่เคยได้รับผลประโยชน์จากทะเบียนเกษตรกรโดยใช้สิทธิ์เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล และแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เกษตรกรได้รับมาก คือ สื่อบุคคล รองลงมาคือ สื่อมวลชน และสื่อสิ่งพิมพ์ สอดคล้องกับ ปรานี เนรมิต และคณะ (2551: 59) ศึกษาอิทธิพลของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในเขตอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าในด้านการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่เกษตรกรจะได้รับความรู้และแนวปฏิบัติ จากการจัดทำบัญชีจากเจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นสื่อบุคคลมากที่สุด ดังนั้นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ ควรต้องพิจารณาสื่อบุคคลให้มาก

2.1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน จำนวนแรงงานภาคการเกษตรเฉลี่ย 2.25 คน ประกอบอาชีพทำนา รองลงมาคือทำไร่และรับจ้าง มีพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรเฉลี่ย 21.97 ไร่ มีลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องกับ ภาธรณี กฤษณาเรืองศรี (2555: 42) ศึกษาความคิดเห็นต่อ

การขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนช่วยทำการเกษตรเฉลี่ย 2.54 คน ประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก การถือครองที่ดินทำการเกษตรส่วนใหญ่มีการถือครองทำการเกษตรเป็นของครัวเรือน และของตนเอง มากกว่าการเช่าหรืออาศัยผู้อื่นทำ รายได้ทั้งในและนอกภาคการเกษตรของครัวเรือน เฉลี่ย 144,687 บาทต่อปี ส่วนใหญ่มีรายได้ในภาคการเกษตร 102,828 บาทต่อปี

2.2 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

2.2.1 การเตรียมการก่อนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากกว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับอย่าง และระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต้องเพียงพอต่อการเตรียมตัวของเกษตรกร เนื่องจาก หากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรรายนั้นๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้ ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 3-8) ที่ระบุว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกษตรกรทราบถึงความสำคัญของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร รวมถึงขั้นตอนการดำเนินงาน กรอบระยะเวลาการดำเนินงาน และเอกสารที่เกษตรกรต้องใช้ในการติดต่อราชการ เพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนเพื่อจะได้สะดวกในการขอรับบริการจากภาครัฐ

2.2.2 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก คือ ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ยุ่งยาก ระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความเหมาะสม และเอกสารที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความเหมาะสมครบถ้วน เนื่องจากหากเกษตรกรจะเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ จำเป็นต้องรู้ขั้นตอนการดำเนินงาน กรอบระยะเวลาการดำเนินงาน และเอกสารที่เกษตรกรต้องใช้ในการติดต่อราชการ เพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนเพื่อจะได้สะดวกในการขอรับบริการจากภาครัฐ

2.2.3 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก หากพิจารณารายละเอียดเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่มีการอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้กับผู้รับบริการเห็นด้วยในระดับมากใน 3 ประเด็น ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีความสุภาพในการให้บริการ มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ และมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับชวงศ์ฉายะบุตร (อ้างถึงในประสาน พูลเวช, 2550: 12-13) ได้เสนอหลักการ

ในการบริการเพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน คือความสะดวกจากระบบงานด้วยการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มารับบริการทราบว่า จะต้องนำหลักฐานใดมาบ้าง บุคลิกภาพของผู้ให้บริการ วิธีปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ ต้องมีความกระตือรือร้น และให้ความสำคัญต่อบุคคลที่มาติดต่อระยะเวลาการรับบริการ

2.3 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.3.1 ความคาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ พบว่าเกษตรกรมีความคาดหวังมากที่สุดในประเด็นการได้รับค่าชดเชยความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2556:5-28) ระบุว่า การให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร การดำเนินการช่วยเหลือเป็นตัวเงินเป็นอันดับแรกแก่ผู้ประสบภัยพิบัติที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลแต่ละด้านของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น

2.3.2 ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พบว่าคาดหวังมากที่สุดใน 3 ประเด็น ได้แก่ การจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติด้านการเกษตรทำให้การขอรับความช่วยเหลือของเกษตรกรจะมีพื้นที่ความเสียหายไม่เกินพื้นที่ปลูก ทำให้วงเงินที่ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรมีความถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง ใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐ และใช้ข้อมูลจากสมุดทะเบียนเกษตรกรมาเป็นข้อมูลให้กับทุกหน่วยงานที่มาเก็บข้อมูลจากเกษตรกร

2.4 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

2.4.1 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ใน 2 ประเด็น ว่าเกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้ และเกษตรกรหากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้ เนื่องจากเกษตรกรแจ้งข้อมูลตามแบบ ทบค 01 ตามข้อเท็จจริงผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องแจ้งรายละเอียดตามความเป็นจริงเพื่อให้เจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนกรอกข้อมูลในแบบคำร้องให้ครบถ้วนทุกกิจกรรมทางด้านการเกษตรซึ่งสอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 3-8) ระบุว่าหากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เกษตรกรรายนั้นๆ จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้

2.4.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจกรรมการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับภาวณิ กฤษฎาเรืองศรี (2555: 75) ที่ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ประกาศเป็นกฎหมาย ฉะนั้นเกษตรกรมีหน้าที่ต้องแจ้งขึ้นทะเบียนเกษตรกร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรได้ชี้แจงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เกษตรกรทราบแล้ว

2.4.3 วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่าเกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากที่สุด 5 ประเด็น ดังนี้

- 1) เกษตรกรต้องเตรียมบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และเอกสารการใช้ที่ดินแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน
- 2) เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์
- 3) เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้อง
- 4) เกษตรกรเปล่งข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้องด้วย
- 5) เกษตรกรต้องยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อหน้าเจ้าหน้าที่ที่รับขึ้นทะเบียนเท่านั้น

ทั้งนี้เนื่องจาก หากผู้ขอขึ้นทะเบียนมีเจตนากรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ มีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 137 และ 267

การรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้อง จะต้องมีการลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง ก่อนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน

2.4.4 ระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น คือ หากเกษตรกรต้องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรหลังจากเดือนกรกฎาคม 2556 สามารถติดต่อขอขึ้นได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ ตามวันและเวลาราชการ และมีการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรตามแผนปฏิบัติงานในพื้นที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเสนอว่าให้เจ้าหน้าที่ออกบริการเป็นกลุ่มเพื่อความรวดเร็วในการให้บริการ

2.5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร คือ ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานภาคการเกษตร พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร รายได้ครัวเรือน การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยมีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

2.5.1 ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผลการวิจัยพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีแนวโน้มลดลง จากการวิจัยที่ค้นพบ อาจกล่าวได้ว่า การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จำแนกกิจกรรมรายแปลง ในปี 2556 มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาขึ้นและปรับปรุงฐานข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม – กรกฎาคม เพื่อเป็นการปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน แต่หากเกษตรกรต้องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรหลังจากเดือนกรกฎาคม 2556 ก็สามารถติดต่อขอขึ้นได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงได้ ตามวันและเวลาราชการซึ่งเป็นเหตุผลที่ทำให้การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรกับระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ มีความสัมพันธ์ในเชิงลบหรือตรงข้ามกัน

2.5.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ผลการวิจัยพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพิ่มขึ้นการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีแนวโน้มลดลง อาจกล่าวได้ว่า เกษตรกรอาศัยอยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถขึ้นทะเบียนใหม่ได้ เพราะการขึ้นทะเบียนเกษตรกร 1 ครัวเรือนเกษตร จะมีตัวแทนมาขอขึ้นได้เพียง 1 คน นอกจากเกษตรกรจะยื่นคำร้องต่อสำนักงานเกษตรอำเภอที่ตามทะเบียนบ้านหรือที่ตั้งแปลงว่าขอขึ้นทะเบียนเป็นครัวเรือนแยกหรือครัวเรือนขยายซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2552: 7-8) ที่ระบุว่า ครัวเรือน หมายถึง บุคคลคนเดียวหรือหลายคนที่อยู่อาศัยอยู่รวมกัน แต่แยกกันอยู่ใช้เครื่องอุปโภคบริโภค ให้ถือว่าอยู่คนละครัวเรือนนั้น หรือแยกได้เป็นอีก 1 ครัวเรือนเกษตร และผลการวิจัยยังพบว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์

เชิงบวกกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพิ่มขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก็มากขึ้นไปด้วย อาจกล่าวได้ว่า เกษตรกรในครัวเรือนเมื่อจำนวนสมาชิกมากขึ้นและมีการแยกครัวเรือนเกษตรกรสามารถติดต่อขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอตามทะเบียนบ้านหรือที่ตั้งแปลง

2.5.3 จำนวนแรงงานภาคการเกษตร ผลการวิจัยพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีจำนวนแรงงานภาคการเกษตรมากขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก็เพิ่มขึ้นตามไปด้วย อาจกล่าวได้ว่าการขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่มีมาตลอด เกษตรกรได้รับผลประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โดยเฉพาะการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2556: 5-28) ที่ระบุว่า การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืชนั้น การดำเนินการช่วยเหลือเป็นตัวเงินเป็นอันดับแรกแก่ผู้ประสบภัยพิบัติที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลแต่ละด้านของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น

2.5.4 พื้นที่ถือครองด้านการเกษตร ผลการวิจัยพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีจำนวนพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีแนวโน้มลดลง อาจกล่าวได้ว่า อาจเกิดจากความเข้าใจของเกษตรกรว่าพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรของเกษตรกรที่เพิ่มขึ้นมาจากพื้นที่เช่าหรือบุคคลอื่นให้ทำฟรีเป็นทำประโยชน์แบบชั่วคราว ทำให้เกษตรกรไม่นำมาแจ้งขึ้นทะเบียน

2.5.5 รายได้ในครัวเรือน ผลการวิจัยพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้และด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีรายได้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้และด้าน

ระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก็จะมากขึ้นไปด้วย อาจกล่าวได้ว่า การที่เกษตรกรสามารถเข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่างตามนโยบายและมาตรการต่างๆ ของภาครัฐทำให้รายได้เกษตรกรของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นมาจากรายได้ในภาคการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับภาณานิ กฤษฎาเรืองศรี (2555:4 2) ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปีของเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้จากภาคการเกษตร เฉลี่ย 216,709 บาท/ปี ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 53,935 บาท/ปี เช่นเดียวกับ สุภาวดี พรหมมา (2554:46) ที่พบว่ารายได้ในครัวเรือนในรอบปี เกษตรกรมีรายได้ภาคการเกษตร เฉลี่ย 238,478 บาท/ปี ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 76,205 บาท/ปี

2.5.6 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเพิ่มขึ้น การทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก็จะมากขึ้นไปด้วย จากการศึกษา พบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการเตรียมการก่อนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรประเด็นการประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับอย่างชัดเจนและระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์เพียงพอต่อการเตรียมตัวของเกษตรกรในระดับมาก รวมถึงด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานประเด็นที่เจ้าหน้าที่มีการอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้กับผู้บริการอยู่ในระดับมากที่สุดนั้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของเกษตรกรที่เสนอแนะว่าอยากให้เจ้าหน้าที่ออกบริการเป็นกลุ่มเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการมากขึ้น

2.5.7 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และด้านระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ เมื่อเกษตรกรมีความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเพิ่มขึ้น การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรก็จะมากขึ้นตามไปด้วยซึ่งสอดคล้องกับ

ภรณ์ กฤษณาเรืองศรี (2555: 42) ศึกษาความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในจังหวัด นครราชสีมา พบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในเรื่องการ เข้าร่วมโครงการตามนโยบายรัฐบาล เช่น โครงการประกันรายได้ โครงการรับจำนำ รongลงมา ขอรับการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติเช่นเดียวกับข้อเสนอแนะของเกษตรกรในด้านสิทธิ ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เกษตรกร เสนอแนะว่าอยากให้การช่วยเหลือเกษตรกรตามโครงการต่างๆ จ่ายเงินให้เกษตรกรโดยตรงโดยไม่ ผ่านพ่อค้าคนกลาง

2.6 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

ผลการวิจัยพบว่า ระดับของปัญหาที่เกษตรกรประสบในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ทั้งสี่ประเด็นทั้งปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปัญหาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการ ดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และประเด็นด้านสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกร ได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่มี ข้อเสนอแนะในงานวิจัยให้ทำปายไวนิลประชาสัมพันธ์ติดตามหมู่บ้านในการประชาสัมพันธ์ เพิ่มขึ้น ในด้านการขึ้นทะเบียนเสนอแนะให้สมาชิกที่มีชื่อในทะเบียนเกษตรกรขึ้นทะเบียนเพื่อเข้า ร่วมโครงการได้ และ อยากให้เกษตรกร 1 ครัวเรือนสามารถขึ้นได้มากกว่า 1 คนด้านการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เสนอแนะว่าอยากให้ เจ้าหน้าที่ออกบริการเป็นกลุ่มเพื่อความรวดเร็วในการให้บริการ ให้เจ้าหน้าที่ประสานงาน หน่วยงานอื่นให้เรื่องการขอรับบริการที่ไม่มีในพื้นที่ของอำเภอ ด้านสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกร ได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร อยากให้การช่วยเหลือเกษตรกรจ่ายเงินให้ เกษตรกรโดยตรงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้ศึกษา เรื่องปัจจัยที่เกี่ยวเนื่องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่าประเด็นที่สำคัญที่ควรเสนอแนะไว้ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมาก ทั้งด้านขั้นตอนการขึ้น ทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ด้านหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียนเกษตรกร ด้านวิธีการและเอกสารที่ใช้ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และด้าน

ระยะเวลาในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้มีการเตรียมการก่อนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรโดยการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่เพื่อให้เกษตรกรรับทราบข้อมูลข่าวสารในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ดังนี้

3.1.1 สื่อการประชาสัมพันธ์ ควรใช้สื่อการประชาสัมพันธ์ที่เป็นสื่อบุคคลมากที่สุด เพราะเกษตรกรมีระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้ใหญ่บ้านในระดับมาก จึงควรเน้นสื่อบุคคลให้มาก

3.1.2 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ส่งเสริมให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร รวมถึงรับบริการข้อมูลด้านการเกษตร ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ เนื่องจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผลิตผลทางการเกษตรเพื่อขับเคลื่อนนโยบายด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้กับเกษตรกรในพื้นที่

3.1.3 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน เจ้าหน้าที่มีการประสานงานกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้การดำเนินงานขึ้นทะเบียนตรวจสอบ ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร รวมถึงการให้บริการแก่เกษตรกรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการกับเกษตรกร

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาการขึ้นทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ของแต่ละตำบลในพื้นที่ เนื่องจากในแต่ละตำบลมีปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจที่ยังมีความแตกต่างกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรแบบเฉพาะเจาะจง

3.2.2 การประเมินความพึงพอใจ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการเกษตรกรเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาการให้บริการแก่เกษตรกรต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร (2557 ก) “โครงการศูนย์บริการประชาชนด้านการเกษตร” คืบค้นวันที่ 23 สิงหาคม 2557 จาก <http://www.smutsongkham.doae.go.th>.
- _____ (2557 ข) “ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร” ศูนย์สารสนเทศ คืบค้นวันที่ 8 พฤษภาคม 2557 จาก <http://www.ecoplant.doae.go.th>.
- _____ (2556 ก) คู่มือการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จำแนกกิจกรรมรายแปลง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- _____ (2556 ข) คู่มือการดำเนินงานสมุดทะเบียนเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- _____ (2552) คู่มือการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ปี 2552 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือน ภายใต้โครงการเพิ่มประสิทธิภาพผู้ว่าจ้าง เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน
- กัลยา วาณิชย์บัญชา (2555) สถิติสำหรับงานวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร ธรรมสาร
- งามฉวี จันทพา (2552) “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการผลิตสับปรดตาม การเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในจังหวัดลำปาง วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชวงศ์ ฉายะบุตร (2536) การให้บริการแบบครบวงจรแนวทางการให้บริการเชิงรุกของ กรมการปกครองกรุงเทพมหานคร กรมการปกครอง
- ประสาน พูลเวช (2550) “การศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรังในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ปี 2548” ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- ปราณี เนรมิต และคณะ (2551) “การศึกษาอิทธิพลของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในเขตอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531) การวัดทัศนคติ กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยมหิดล
- ภาณี กฤษณาเรืองศรี (2555) “ความคิดเห็นต่อการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของเกษตรกรในจังหวัด นครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- รัชณี พิทักษ์ญาติ (2546) “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองชลบุรี” การศึกษาค้นคว้า

- อิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
 วิภาส ทองสุทธิ (2552) พฤติกรรมองค์กร กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อินทภาษ
 ศุภชัย ลิขิตชนวงษ์ (2555) “ความคาดหวังของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการปลูกพืชอาหารสัตว์
 และพลังงานทดแทน ในเขตพื้นที่นิคมสหกรณ์แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์
 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์พยาบาล มหาวิทยาลัยแม่โจ้
 ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541) พฤติกรรมองค์กร กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ธีระฟิล์มและ
 ไชเท็กซ์
- สถิต วงศ์สุวรรณ (2529) จิตวิทยาสังคม กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์เจริญรัตน์การพิมพ์
 สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2546) จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์ กรุงเทพมหานคร
 สำนักพิมพ์ซีเอ็ดยูเคชั่น
- สิน พันธุ์พินิจ (2544) เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ธนสวรรค์ปริ้นติ้ง
 สุโท เจริญสุข (2535) หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์ กรุงเทพมหานคร
 โรงพิมพ์แพร่พิทยา
- สุภาวดี พรหมมา (2554) “ความพึงพอใจโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวใน
 อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
 แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำป่าด (2556) “แผนพัฒนาการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอน้ำป่าด”
 (เอกสารเขียนเล่ม)
- Yamane. (1973). Statistic: An Introduction Analysis 1978, P.1088.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

เลขที่แบบสัมภาษณ์

--	--	--

วันที่สัมภาษณ์...../...../.....

แบบสัมภาษณ์

**เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
ในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์**

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้ ต้องการศึกษปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์คำตอบจากการสัมภาษณ์จะใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงขอความร่วมมือให้ข้อมูลอย่างเที่ยงตรง เป็นประโยชน์ และในโอกาสนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน ครั้งนี้เป็นอย่างสูงแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

ตอนที่ 2 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

ตอนที่ 3 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาดจังหวัดอุตรดิตถ์

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาดจังหวัดอุตรดิตถ์

ตอนที่ 5 ปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง และให้ผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมายถูกในวงเล็บ [✓] หน้าข้อความที่ต้องการ หรือเติมข้อความในช่องว่าง [   ] ของแต่ละคำถามเพื่อให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดเติมเครื่องหมาย $\surd$ ลงใน [ ] หรือเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ A1
  - [.....] 1) ชาย
  - [.....] 2) หญิง
2. ปัจจุบันท่านมีอายุ.....ปี A2
3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน คือ A3
  - [.....] 1) ไม่ได้รับการศึกษา [.....] 2) ประถมศึกษา
  - [.....] 3) มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า [.....] 4) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.
  - [.....] 5) อนุปริญญา/ปวส. [.....] 6) ปริญญาตรี
  - [.....] 7) ปริญญาตรีขึ้นไป
4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน A4
5. จำนวนแรงงานภาคการเกษตรในครัวเรือน.....คน A5
6. การประกอบอาชีพของครัวเรือน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - [.....] 1) ทำนา A6.1 [.....] 2) ทำสวน A6.2
  - [.....] 3) ทำไร่ A6.3 [.....] 4) เลี้ยงสัตว์ A6.4
  - [.....] 5) รับราชการ A6.5 [.....] 6) ค้าขาย A6.6
  - [.....] 7) รับจ้าง A6.7 [.....] 8) อื่นๆ (ระบุ).....A6.8
7. ปัจจุบันท่านเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - [.....] 1) ลูกค้า ธ.ก.ส. A7.1
  - [.....] 2) สหกรณ์การเกษตร A7.2
  - [.....] 3) วิสาหกิจชุมชน A7.3
  - [.....] 4) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร A7.4
  - [.....] 5) อื่นๆ (โปรดระบุ)..... A7.5
8. การมีตำแหน่งทางสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - [.....] 1) กำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน A8.1
  - [.....] 2) สมาชิก อบต. A8.2
  - [.....] 3) กรรมการหมู่บ้าน A8.3
  - [.....] 4) อื่นๆ (ระบุ) A8.4

9. ท่านเคยเข้าร่วมโครงการของรัฐบาลหรือไม่(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) A9
- [.....] 1) ไม่เคย
- [.....] 2) เคย โดยเข้าร่วมโครงการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- [.....] 2.1) โครงการประกันรายได้เกษตรกรปี 2552/53 A9.1
- [.....] 2.2) โครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง
ปี 2555/56 A9.2
- [.....] 2.3) โครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี 2555/56 A9.3
- [.....] 2.4) โครงการมาตรการแทรกแซงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
ปี 2556/57 A9.4
- [.....] 2.5) โครงการแก้ไขปัญหาทางพาราทั้งระบบ ปี 2557 A9.5
- [.....] 2.6) การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ
ด้านการเกษตร A9.6
- [.....] 2.7) โครงการบัตรสินเชื่อเกษตรกร A9.7
- [.....] 2.8) อื่นๆ (ระบุ)..... A9.8

10. ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ					รหัส
	5	4	3	2	1	
10.1 สื่อบุคคล เช่น เกษตรตำบล ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง						A10.1
10.2 สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง						A10.2
10.3 สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ ไปสเตอร์ หนังสือราชการ						A10.3

11. ท่านมีพื้นที่ถือครองด้านการเกษตรทั้งหมด.....ไร่ A11
12. ลักษณะพื้นที่ถือครองทางการเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- [.....] 1) เป็นของครัวเรือน จำนวน.....ไร่ A12.1
- [.....] 2) พื้นที่เช่า จำนวน.....ไร่ A12.2
- [.....] 3) พื้นที่ที่บุคคลอื่นให้ทำกินฟรี จำนวน.....ไร่ A12.3

13. รายได้ของครัวเรือนจากในภาคการเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[.....] 1) รายได้จากการทำนา.....บาท/ปี A13.1

[.....] 2) รายได้จากการทำสวน.....บาท/ปี A13.2

[.....] 3) รายได้จากการทำไร่.....บาท/ปี A13.3

[.....] 4) รายได้จากการเลี้ยงสัตว์.....บาท/ปี A13.4

รวมรายได้ภาคการเกษตรทั้งหมด.....บาท/ปี A13

14. รายได้ของครัวเรือนนอกภาคการเกษตร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[.....] 1) รายได้จากการรับราชการ.....บาท/ปี A14.1

[.....] 2) รายได้จากการค้าขาย.....บาท/ปี A14.2

[.....] 3) รายได้จากการรับจ้าง.....บาท/ปี A14.3

[.....] 4) รายได้จากแหล่งอื่นๆ (ระบุ).....บาท/ปี A14.4

รวมรายได้นอกภาคการเกษตรทั้งหมด.....บาท/ปี A14

15.รวมรายได้ทั้งหมด.....บาท/ปี A15

ตอนที่ 2 การดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

โปรดทำเครื่องหมาย [✓] ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างไร

5 = เห็นด้วยมากที่สุด   4 = คิดเห็นด้วยมาก   3 = เห็นด้วยปานกลาง

2 = เห็นด้วยน้อย   1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. การเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนฯ						B1
1.1 มีการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนฯ ให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึง						B11
1.2 มีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม						B12
1.3 ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพียงพอต่อการเตรียมตัวของเกษตรกร						B13

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
1.4 มีการประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างชัดเจน						B14
1.5 มีการประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับอย่างชัดเจน						B15
2.การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						B2
2.1 ท่านมีความเข้าใจในหลักเกณฑ์ เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						B21
2.2 เอกสารหลักฐานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความเหมาะสมครบถ้วน						B22
2.3 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ยุ่งยาก						B23
2.4 การตรวจสอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรไม่ยุ่งยาก						B24
2.5 ระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรมีความเหมาะสม						B25
3.การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน						B3
3.1 เจ้าหน้าที่ชี้แจงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรชัดเจน ถูกต้อง						B31
3.2 เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ						B32
3.3 เจ้าหน้าที่มีการอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้กับผู้รับบริการ						B33
3.4 เจ้าหน้าที่มีความสุภาพในการให้บริการ						B34
3.5 เจ้าหน้าที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่						B35
3.6 เจ้าหน้าที่มีการตรวจสอบข้อมูลครบถ้วนทุกประเด็นคำถาม						B36

ตอนที่ 3 ความคาดหวังของเกษตรกรต่อประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ใส่เครื่องหมาย $\surd$ ในช่องระดับความคาดหวัง ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5 = คาดหวังมากที่สุด   4 = คาดหวังมาก   3 = คาดหวังปานกลาง
2 = คาดหวังน้อย   1 = คาดหวังน้อยที่สุด

ความคาดหวังของเกษตรกรกับการเข้าร่วมการขึ้นทะเบียนฯ	ความคาดหวัง					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. ความคาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือกรณีเกิดภัยพิบัติ						C1
1.1 การได้รับค่าชดเชยความเสียหายเป็นจำนวนเงิน						C11
1.2 การได้รับค่าชดเชยความเสียหายเป็นปัจจัยการผลิต						C 12
1.3 การช่วยเหลือโดยการช่วยฟื้นฟูผลผลิตที่เสียหาย						C 13
1.4 การช่วยเหลือรูปแบบอื่นๆ (ระบุ).....						C 14
2. ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร						C 2
2.1 เกษตรกรจะได้รับความสะดวกในการรับบริการจากภาครัฐ						C21
2.2 เกษตรกรสามารถใช้ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร เพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่ราชการกำหนด						C22
2.3 เกษตรกรสามารถนำไปใช้ในการวางแผนประกอบกิจกรรมการเกษตร						C23
2.4 ใช้เป็นข้อมูลในการเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของภาครัฐ						C24
2.5 เกษตรกรจะมีข้อมูลการปลูกพืชที่เป็นปัจจุบันทุกช่วงฤดูกาล เพาะปลูกใช้เป็นข้อมูลติดตามการผลิตพืชที่เป็นปัจจุบัน						C25
2.6 ใช้ข้อมูลจากสมุดทะเบียนเกษตรกรมาเป็นข้อมูลให้กับทุกหน่วยงานที่มาเก็บข้อมูลจากเกษตรกร						C26
2.7 การจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติด้านการเกษตรทำให้การขอรับความช่วยเหลือของเกษตรกรจะมีพื้นที่ความเสียหายไม่เกินพื้นที่ปลูก ทำให้เงินที่ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรมีความถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง						C27

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในอำเภอหน้าป่าจังหวัดอุดรดิษฐ์

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 = เห็นด้วยมากที่สุด   4 = คิดเห็นด้วยมาก   3 = เห็นด้วยปานกลาง
2 = เห็นด้วยน้อย   1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ท่านคิดว่าปัจจัยต่างๆ ต่อไปนี้เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างไร	ระดับความคิดเห็นต่อความเกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมฯ					รหัส
	5	4	3	2	1	
1.ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						D1
1.1เกษตรกรจะต้องแจ้งความประสงค์ขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียน ณ สถานที่ที่นัดหมาย						D11
1.2 เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรแล้ว ต้องตรวจสอบข้อมูลพื้นฐาน และกิจกรรมการเกษตรรายแปลง หากมีความผิดพลาดหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ปรับแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลกิจกรรมการเกษตรรายแปลงได้						D12
1.3 เกษตรกรที่ยังไม่เคยขึ้นทะเบียนต้องกรอกข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลกิจกรรมการเกษตรที่จัดทำเป็นรายแปลง						D13
1.4 เกษตรกรต้องลงลายมือรับรองข้อมูลในแบบคำร้อง พร้อมแนบสำเนาเอกสารสิทธิ์การใช้ที่ดินด้วย						D14
1.5 เกษตรกรต้องมีเกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อเป็นพยานด้วย						D15
1.6 เกษตรกรหากไม่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการตามนโยบายภาครัฐด้านการเกษตรได้						D16
1.7 เกษตรกรหากไม่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนจำแนกกิจกรรมรายแปลงก่อนการเกิดภัยธรรมชาติจะไม่ได้รับการช่วยเหลือหากพื้นที่การเกษตรเกิดภัยพิบัติ						D17

ตอนที่ 4 (ต่อ)

ท่านคิดว่าปัจจัยต่างๆ ต่อไปนี้เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรอย่างไร	ระดับความคิดเห็นต่อความเกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมฯ					รหัส
	5	4	3	2	1	
2. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						D2
2.1 เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจการการเกษตร						D21
2.2 คราวเรือนเกษตรกร 1 คราวเรือนจะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง 1 คน						D22
2.3 เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนไว้แล้วต้องการปรับปรุงจะต้องไปแจ้ง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่เคยขึ้นทะเบียนไว้						D23
2.4 เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนใหม่สามารถขึ้นทะเบียนได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตรงกับที่อยู่ตามทะเบียนหรือที่ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ตั้งแปลงที่ดินที่ทำการเกษตรก็ได้ข้อใดอย่างหนึ่ง						D24
2.5 เกษตรกรที่เคยขึ้นทะเบียนหากต้องการเปลี่ยนสถานที่ปรับปรุงข้อมูลต้องติดต่อเขียนคำร้อง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอที่ขอขึ้นทะเบียนที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือที่ตั้งแปลงเท่านั้น						D25
3. วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						D3
3.1 เกษตรกรต้องเตรียมบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน และเอกสารการใช้ที่ดินแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียน						D31
3.2 เกษตรกรต้องแจ้งข้อมูลตามความเป็นจริง พร้อมกรอกข้อมูลลงในแบบคำร้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์						D32
3.3 เกษตรกรต้องลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลของตนเองในแบบคำร้อง						D33
3.4 เกษตรกรแปลงข้างเคียงหรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องของข้อมูลในแบบคำร้องด้วย						D34
3.5 เกษตรกรต้องยื่นใบคำร้องขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรต่อหน้าเจ้าหน้าที่ที่รับขึ้นทะเบียนเท่านั้น						D35

ตอนที่ 4 (ต่อ)

ปัจจัย	ระดับความเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
4. ระยะเวลาในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						D4
4.1 มีการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรตามแผนปฏิบัติงานในพื้นที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอ						D41
4.2 มีการขึ้นและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรจำแนกกิจกรรมรายแปลงตามโครงการฯ ในช่วงเวลา 5 เดือน ตั้งแต่มีนาคม – กรกฎาคม 2556						D42
4.3 หากเกษตรกรต้องการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรหลังจากเดือนกรกฎาคม 2556 สามารถติดต่อขอขึ้นได้ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ ตามวันและเวลาราชการ						D43

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร
ในอำเภอนำป่าด จังหวัดอุตรดิตถ์

5.1 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าประเด็นมีปัญหาต่อไปนี้

5 = มีปัญหามากที่สุด 4 = มีปัญหามาก 3 = มีปัญหาปานกลาง

2 = มีปัญหาน้อย 1 = มีปัญหาน้อยที่สุด

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					รหัส
	5	4	3	2	1	
1.การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						E1
1.1 การประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจน						E11
1.2 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม						E12
1.3 ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการเตรียมตัวของเกษตรกร						E13
1.4 อื่น ๆ (ระบุ).....						E14
2. การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						E2
2.1 หลักเกณฑ์ เงื่อนไขของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						E21
2.2 เอกสารหลักฐานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						E22
2.3 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						E23
2.4 ระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						E24
3. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน						E3
3.1 การชี้แจงโครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรของเจ้าหน้าที่						E31
3.2 การอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้กับผู้รับบริการ						E32
3.3 แผนปฏิบัติงานในพื้นที่ของเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						E33
3.4 การตรวจสอบข้อมูลของเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						E34

5.1 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					รหัส
	5	4	3	2	1	
4. สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						E4
4.1 เกษตรกรไม่ทราบข้อมูลเรื่องสิทธิประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร						E41
4.2 อื่น ๆ (ระบุ).....						E42
5. ปัญหาอื่น ๆ ระบุ.....						E5
5.1.....						E51
5.2.....						E52

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร F1

.....
 .....
 .....

5.2.2 การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร F2

.....
 .....
 .....

5.2.3 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน

เกษตรกร

F3

.....
.....
.....

5.2.4 สิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียน

เกษตรกร

F4

.....
.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาให้ข้อมูล

ภาคผนวก ข

รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือวิทยานิพนธ์

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ	นายอำนาจ ปาลาศ
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์
วุฒิการศึกษา	วษ.ม.(ส่งเสริมการเกษตร)มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดอุดรธานี(พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดพิษณุโลก (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)
ตำแหน่งปัจจุบัน	เกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์
2. ชื่อ	นางสาวสมพร แสนมณี
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์
วุฒิการศึกษา	วท.ม.(ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	สำนักวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร เขตที่ 1 จ.เชียงใหม่ ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืช (มาตรฐาน GAP) สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์ รับผิดชอบงานด้านการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ งานทะเบียน เกษตรกร งานรายงานภาวะการผลิตพืชรายเดือน ฝ่ายยุทธศาสตร์และสารสนเทศ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์ รับผิดชอบงานด้านทะเบียนเกษตรกร งานด้านภาวะการผลิตพืช
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ สำนักงาน

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมพัทธ์

ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมภาษณ์

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.790	.841	67

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
แหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อบุคคล	4.40	.503	20
แหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อมวลชน	3.15	.587	20
แหล่งข้อมูลข่าวสารสื่อสิ่งพิมพ์	2.00	.858	20
การเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนฯ1	4.70	.470	20
การเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนฯ2	4.65	.587	20
การเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนฯ3	4.80	.410	20
การเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนฯ4	4.70	.470	20
การเตรียมการก่อนขึ้นทะเบียนฯ5	4.65	.489	20
การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร1	4.45	.686	20
การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร2	4.40	.598	20
การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร3	4.40	.681	20
การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร4	4.40	.681	20
การขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร5	4.30	.801	20
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน1	4.45	.605	20
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน2	4.50	.607	20
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน3	4.50	.607	20
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน4	4.60	.503	20
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน5	4.55	.605	20
การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน6	4.45	.686	20
ความคาดหวังกับบิดาที่ได้รับค่าชดเชยเป็นจำนวนเงิน	4.60	.681	20
ความคาดหวังกับบิดาที่ได้รับค่าชดเชยเป็นปัจจัยการผลิต	4.55	.826	20
ความคาดหวังกับบิดาที่ได้รับ โดยการช่วยฟื้นฟูผลผลิตที่เสียหาย	4.60	.681	20

	Mean	Std. Deviation	N
ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากฐานข้อมูล1	4.25	.550	20
ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากฐานข้อมูล2	4.20	.616	20
ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากฐานข้อมูล3	4.30	.657	20
ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากฐานข้อมูล4	4.25	.716	20
ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากฐานข้อมูล5	4.15	.671	20
ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากฐานข้อมูล6	4.25	.550	20
ความคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากฐานข้อมูล7	4.45	.945	20
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน1	4.15	.489	20
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน2	3.95	.605	20
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน3	4.10	.447	20
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน4	4.05	.510	20
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน5	4.05	.394	20
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน6	3.95	.394	20
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน7	4.10	.553	20
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน8	4.00	.649	20
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน9	4.10	.788	20
ขั้นตอนการขึ้นทะเบียน10	4.25	.786	20
หลักเกณฑ์1	4.15	.671	20
หลักเกณฑ์2	4.30	.657	20
หลักเกณฑ์3	4.45	.605	20
หลักเกณฑ์4	4.20	.410	20
หลักเกณฑ์5	4.05	.605	20
หลักเกณฑ์6	4.00	.649	20
หลักเกณฑ์7	4.05	.686	20
หลักเกณฑ์8	4.00	.725	20

	Mean	Std. Deviation	N
วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนฯ1	4.05	.826	20
วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนฯ2	4.25	.716	20
วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนฯ3	4.15	.745	20
วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนฯ4	4.15	.587	20
วิธีการและเอกสารที่ใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนฯ5	4.05	.826	20
ระยะเวลาในการดำเนินงาน1	4.10	.553	20
ระยะเวลาในการดำเนินงาน2	4.20	.696	20
ระยะเวลาในการดำเนินงาน3	4.05	.759	20
ปัญหาการประชาสัมพันธ์ไม่ชัดเจน	1.70	1.380	20
ปัญหาสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสม	1.65	1.182	20
ปัญหาระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ	1.70	1.380	20
ปัญหาการขึ้นทะเบียนฯ1	2.10	1.373	20
ปัญหาการขึ้นทะเบียนฯ2	2.10	1.373	20
ปัญหาการขึ้นทะเบียนฯ3	1.90	1.334	20
ปัญหาการขึ้นทะเบียนฯ4	1.90	1.210	20
ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่1	2.00	1.338	20
ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่2	2.00	1.451	20
ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่3	2.05	1.395	20
ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่4	2.00	1.338	20
ปัญหาสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับฯ1	1.80	1.322	20

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวกิตติยา นวลหิน
วัน เดือน ปีเกิด	29 เมษายน 2528
สถานที่เกิด	อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาการจัดการธุรกิจเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2551
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำปาด อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรธานี
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

